Călinăţuiului,
copilăriei mele
şi mai ales părinţilor mei
fi natului meu, care m-au
crescut in lumea lor bună
si curată.
MUŞCATA DIN FEREASTRĂ
PERSOANELE
CONU GRIGORE, învăţător COANA SOFICA, soţie
OLGTJŢA i GEORGICĂ / Copiii lor
PĂRINTELE ILIE UDRIŞ
RADU COC1AŞ
IONICĂ
CONSTANTIN CÎRNUL, lăutarul

Cam tn vremurile noastre.
îatr-un sat.
In ceardacul unei case gospodăreşti ca de învăţător, m fi mult sărac decît înstărit, cura sînt mai toţi învăţătorii noştri.
ACTUL I
*Vi' ' Seară proaspătă de vară. Lumina aprinsă în ceardac.
SCENA l
CONU GRIGORE şi PĂRINTELE ILIE joaca tabinet.
CONU GRIGORE (uitîndu-se în cărţile lui, mai /•<•. obicei dccît de nevoie, pentru că se vede lirnpc > urmează să joace el, ci îl aşteaptă pe părintele / donează, pe o melodie cunoscută, versuri imprm'/:c/:- ;
Joacă, popă, joacă, joacă, Că afară-i timp de toacă...
PĂRINTELE. ILIE (lehămetit de cartea proastă part vine, după ce-i ţinuse hangul la clntcc, fără cuiinle. răspunde lot fredonînd, ca şi celălalt, versuri improvizate):
Dar ce dracu vrei să joc, Că n-am carte mai deloc...
CONU GRIGORE (n-are însă vreme de aşteptat. N oro îl face grăbit şi de aceea dă pinteni, agresiv):
Joacă si tu ce-i juca Om bătrîn si tralala.
73
PĂRINTELE ILIE (e însă prea descurajat ca să mai găseas cadenţă si rimă potrivită şi de aceea, pesemne, se poţi,-ncşle Intre versuri):
Dar ce vrei ca să mai fac, Că nu-mi vine nici o carte.
CON U GRIGORE: Stai mă, nu vezi că n-ai nimerit-o? PĂRINTELE ILIE: D-apoi crezi tu că la nimereala asta mi-era mie gîndul? CONU GRIGORE (o ia de la capăt tngînînd);
Joacă popă, joacă, joacă Că afară-i timp de toacă.
(Pauză fredonată.)
Dar haide, bre omule, zvîrle jos, că toate-s la mine. Uite colea şi dame şi popi şi aşi. Ce dracu vrei să faci cu pricăjitul cela de fante? Dă-le încoa!
PĂRINTELE ILIE: Stai, făptură bătrînă a lui Dumnezeu. Fără grabă! Poate am şi eu ceva de luat.
CONU GRIGORE: îi fi avînd, dar deocamdată iau eu. Adevăratu-i? (Ia cărţile.)
PĂRINTELE ILIE (oflind cu jale mare): Adevăratu-i!
CONU GRIGORE (imperativ): Gologanii!
PĂRINTELE ILIE: Şi ăştia îi iei?
CONU GRIGORE: închipuieşte-ţi că şi ăştia! Adevăratu-i?
PĂRINTELE ILIE (cu rupere de inimă): Adevăratu-i.
CONU GRIGORE: Sfinte Sisoe! Şi ce oftat! Lasă, popă, că ai făcut azi trei masluri.
PĂRINTELE ILIE: Biblia zice: „Din pămînt te-ai născut şi-n pămînt te vei întoarce" şi încă una: „Dă Cezarului ce-i a Cezarului".
CONU GRIGORE: Adică?...
PĂRINTELE ILIE: Adică cine are urechi de auzit să auză. (Alt ton.) Păi bine, mă moşnegărie, banul de pe maslu Ia maslu trage, şi cel cuvenit popii tot la popă se întoarce.
80
CONŢI GRIGORE: Şi adică In ce fel vine pilda? PĂRINTELE ILIE: Află in clipa asta maro că maslul n-am să ţi-! fac fără de parale. CONU GRIGORE: Noroi; că mie are să nii-1 facă urmaşul Tău! (în vremea asia cariile adunate şi amestecate au foni impurii/c din nou.) Bine. omul lui Dumnezeu, cînd le dau eu înţeleg să-mi trag partea, dar nici cînd Ic d n i tu nu-ţ i pui, acolo, un popă? Toţi-s la mine! PĂRINTELE ILIE: Se vede că asta se leagă de maslul de care vorbeam. CONU GRIGORE': Eu cred altfel, dar să zic cum zici tu: atunci daniele astea co rost au? PĂRINTELE ILIE: Bocitoare, taica, bocitoare! (Preo-leylc.). „Venit au la niormint întristatele femei..." CONT1 GRIGORE: Dacă ar i'i întristate n-ar aduce parale, ar lua! As!a-i s^mn, popă, asta nu-i joc de cărţi. E simbol, cum zice Geor^ică!
..PĂRINTELE ILIE:;Şi cam "în ce fel se arată simbolul? GONI" GRIGORE: In felul că damele Ia mine, popii Ia mine şi fanţii tăi bal din buze. PĂRINTELE ILIE: Mă miram cu să troacă zi lăsată de la Dumnezeu şi să n-o ici de la capăt. Cîntă, flaşnetă hodorogită... CONU GRIGORE: Dar ce? Nu-i aşa? Mă rog, în pachetul ăsta erau patru dome? Erau! Voiai să vie la tine?
Voiai! Dar uite-le, că «lamele au venit la mine. PĂRINTELE ILIE: Şi adică în ce fel vine pilda? CONU GRIGORE: Pilda vine aşa: damele trag la mine! Şi pe astea Ic-ai furat, cum ai furat-o
PĂRINTELE l LI
pe Sufica? CONU GRIGORE: PĂRINTELE IL1
întocmai!
Atunci dă banii înapoi! (Dă să ia banii de pe masă.) CON U GRIGORE: Stai. popă. că nu-i aşa! Nu mă face s-o c horn pe Sofica să spui o singură. PĂRINTELE. ILIE: Ce să spuie?

S) — Teatru — V. 1. Popa
CON U GRIGORE: Că a fugit cu mine de bunăvoia ei-, nu
cu furătura!
PĂRINTELE ILIE: Şi nu ţi-e teamă c-oi zice s-o chemi; CONU GRIGORE: Sofico! PĂRINTELE ILIE: Lasă femeia în pace la treburile ei1 Mă! Mă! Mă! Că hapsîn eşti!
CONU GRIGORE: Nu-i aşa!'Trebuie să ne lămurească; PĂRINTELE ILIE: Ce să'ne lămurească; de douăzeci şi
cinci de ani tot ne lămurim şi nu ne mai lămurim, CONU GRIGORE: Păi cum să ne lămurim, dacă-mi scoţi
ochii c-am furat-o? De ce n-ai furat-o tu, dacă socoti
că era marfă de furat? PĂRINTELE ILIE: Păi tocmai asta-i, moşnegărie!" Eu
n-am socotit-o marfă de furat, dar tu ai socotit-o marfă
do furat şi...
CONU GRIGORE: Măi! Iar o luăm de la capăt? PĂRINTELE ILIE: Iar! CONU GRIGORE: Eram vecini cu casele? PĂRINTELE ILIE: Eram!
CONU GRIGORE: Şedea Sofica peste drum de noi3 PĂRINTELE ILIE: Şedea. CONU GRIGORE: Am crescut laolaltă? PĂRINTELE ILIE: Crescut! CONU GRIGORE: Şi cu Sofica? PĂRINTELE ILIE: Şi.
CONU GRIGORE: Am plecat la şcoală amîndoi? PĂRINTELE ILIE: Sofica a rămas acasă. CONU GRIGORE: Am zis amîndoi, nu amîntrei! PĂRINTELE ILIE: Ai zis!
CONU GRIGORE: Şi ni s-au aprins călcîile după ea într-o bună zi. Adevăratu-i?
PĂRINTELE ILIE: Cu aprinsul, adevăratu-i, dar cu ziua nu!
CONU GRIGORE: Adică?
PĂRINTELE ILIE: Ziua aceea n-a fost bună.
82
CONU GRIGORE: Apoi te cred! Dar pentru mine a fost!
Ce dai din cap? A fost! PĂRINTELE ILIE: S-o întreb si pe cumătră Sofica despre
pârlea asta! CONU GRIGORE: Ia nu schimba tu vorba, că eu îs pornit
pe răfuială mare! Şi cum zic: erai lulea, si eram lulea! ' PĂRINTELE ILIE: Erai! CONU GRIGORE: Si tu nu erai? PĂRINTELE ILIE: Păi bine măi, meseria mea e să îngrop
morţii, nu să-i dezgrop.
CONU GRIGORE: Ba-i dezgropi si tu la şapte ani! PĂRINTELE ILIE: La şapte, dar nu la douăzeci şi cinci
şi nu in toată ziua, ca tine. Şi la urma urmei ce pofteşti
dumneata de la mine? CONU GRIGORE: Să te fac ktiocl:-r>nt, cum zice Georgică!
(Relutntl firul.) Şi va să zică amu^oi, prieteni buni
şi îndrăgostiţi de Sofica. O cer cu de la oată-său, nu
mi-o dă; o ceri tu de la tată-său, nu ţi-o dă! PĂRINTELE ILIE: Şi atunci ai furat-o si'gata! CONU GRIGORE: Nu-i gata, ca acu chiar o chem! (Strigă.)
Sofico!.
PĂRINTELE 1LIE: Las-o, omule, că i se ard plăcintele! Şi pe urmă ram!i tu knock-out. cum zice Georgică. CONU GRIGORE (furios): Ia ascultă, popă, să nu mă iei pe mine uşurel, c-apoi... Taie cărţile. Na! (îi dă fp,' cărţile.) Rîzi! rîzi! Uită-te la el, mutră să fie rivalul f?j meu! Mai na! Hai, joacă! Pune fantele jos! Pune-1, ;;° -• ca-i acolo! Aşa! Eu pun dama aici! Uite-o, mă, o vezi? Aşa! Nimic n-ai, mă, nimic... aşa! Şi acum, uite, că iau cu popa... u,ite-l! îl vezi? Popă e, ori ce e? PĂRINTELE ILIE: Cu dama acu mai merge. Simbol-nesimbol, nu ştiu ce şmechereală faci tu, dar văd că-ţi iese. Dar ce caută popa la tine?
CONU GRIGORE: Dar tu n-ai venit după mine? Că după fuga mea cu Sofica, nu te înfundaseşi în creierii munţilor, unde a înţărcat dracu copiii? Şi te-ai întors!
83
-o! Strig-o! De ce strigi mai tare
Cum a murit biata preoteasă, protos, ai fost aici! Şi de douăzeci de ani îmi scoţi sufletul.
PĂRINTELE I.LIE: Apoi, frate Grigore, asta-i gelozie! Nu te mai da după deget ! Tot simbol e, dai* altfel de simbol. Ştii tu vorba cea de f rupt: cine pierde la cărţi eîştigă in altă parte şi cine cîştigă la cărţi...
CONU GRIGORE (necăjii): Ei. acuma scrum s-alege!
PĂRINTELE IL1E: Din mine?
CON U GRIGORE: Nu, din plăcinte! Sofico! Hm! Rival şi acu! Bine, domnule! Vedem noi! Sofico! Rival hai •'
PĂRINTELE ILIE: Strig-o!
de ce te arăţi mai gelos!
CONT' GRIGORE': Eu gelos pe tine?
PĂRINTELE ILIE: Mori' de gelozie!
CON U GRIGORE (furios): Gelos eu? (Pau:ă; ah 1on.) Fugi, mă, că nu-s gelos!
PĂRINTELE ILIE: Apoi bine, de douăzeci de an Li e zbat! să-mi arăţi că n -ai furat femeia şi că a venit de bunăvoie l Dar să te întreb şi eu de ce te frăminţi alîta, dac;-n-ai la inima ta nici o căinţă? Hai!
CONU GRIGORE: Căinţă e»? (Jalnic.) Soficooooo! PĂRINTELE ILIE: Căinţă tu! Pentru că-l,i spune sufletul că de n-o furai, do li! Mai eram şi eu pe acolo! Dar, faţă bisericească, nu puteam să fur femeia, pe cînd tu. cioflingarule, căciula pe băţ şi ce-am avut şi ce-am pierdut...
CONU GRIGORE (.şi, mai jalnic): Soficooooo! PĂRINTELE ILIE:'Mă, nu taci? A poi să nu mă faci să-mi
treacă si inie cheful de plăcinte că pe urmă o chem eu. CONT GRIGORE: M-ai omori t! Sofico l PĂRINTELE ILIE: Ala, taci? CON U GRIGORE (nu i se mai «//(/r? glas ni, dar dă r//»
c»/) ncgînd yi strică ini mi nd doar cuvînlul): Sofico! PĂRINTELE ÎL f E (/una): Cumătră Sofico! la, rogu-mâ
ţie, poftim încoace un piculeţ.
84
CONU GRIGORE (speriat): L as-o in pace că se ard plăcintele!
PĂRINTELE I LI K: Aha! Ţi-e frică!
CONU GRIGORE: Plăcintele!
PĂRINTELE ILIE: Biiine! Mă rog! Dacă ţi-e frică, s-a lămurit!
CONU GRIGORE: Aşa? (Răguşit.) Soficoo! N-aude! Strig-o tu!
PĂRINTELE ILIE: Iac» nu vreau. Strig-o tu!
CONU GRIGORE: Ahaaa! Va să zică ţie ţi-e frică, nu mie. '(Şi deodată strigă amindoi, disperaţi.) Soficooo!
<-. SCENA 2
•- i"',"' -"
ACEIAŞI, COANA SOFICA.

COANA SOFICA: Ce-i, moşnegilor? Vi-i foame? (Cei joi se poftesc «n«Z pe altul .să înceapă, (far fiecăruia i-ar plăcea ,să înceapă celălalt.) Ei, ce-i? Aţi amuţit? CONU GRIGORE (preotului): Hai, spune tu! PĂRINTELE ILIE: Ba tu! CONU GRIGORE: Eu nu spun! : Şi de ce, mă Iaca aş»! : Măi, spui?
Nu! Spune tu! : Ba tu să spui! Nu.
PĂRINTELE ILIE CONU GRIGORE: PĂRINTELE ILIE CONU GRIGORE: PĂRINTE LE i LI E CONU GRIGORE:
,...,., ...
COANA SOFICA: Ei. începeţi odată, ori nu începeţi? PĂIUNTELE ILIE: Hai, începe tu.
CONU GRIGORE: Ha Iu
PĂRINTELE l LI E CONU GRIGORE: PĂRINTELE !LII;
Eu nu inee'p. Aşa? : Aşa!
CONU GRIGORE: Şi ele ce, mă rog?
PĂRINTELE ILIE: Iaca aşa?
COANA SOFICA: Oameni buni, nu mă ţineţi degeaba, c n
mi se ard plăcintele! CONU GRIGORE (furios): N-auzi, domnule, că se ar,
plăcintele?
PĂRINTELE ILIE: Ei, şi ce-mi pasă mie? CONU GRIGORE: Şi vrei s-o sărbătorim pe fină-ta cţ
plăcinte arse? PĂRINTELE ILIE (indignat): Pe mine, te rog, să nu rm
iei pe coarda sentimentală, auzi?
CONU GRIGORE: Mda! Sentimentală! Uite-te cine vorbeşte de coarda sentimentală! PĂRINTELE ILIE: Adică ce? Nici la Olguţa n-am voie
să ţiu? Păi am ţinut-o în braţe, cînd era, un gogoloş
de carne, şi eu am crescut-o, n-ai crescut-o tu, măcar
că-i eşti tată, nu i-ai mai fi fost!
CONU GRIGORE; Bine că recunoşti măcar că i-s tată! PĂRINTELE ILIE: Tare aş vrea eu să nu recunosc, dar
ce să mai fac eu azi, cînd împlineşte optsprezece ani
bătuţi?
COANA SOFICA (rugătoare): Plăcintele! CONU GRIGORE (imperativ): Plăcintele! PĂRINTELE ILIE (cu dispreţ): Plăcintele! COANA SOFICA (se scuză): Plăcintele! PĂRINTELE ILIE (resemnat şi scîrbit, pronunţa): Plăcintele...
COANA SOFICA: Apoi eu mă duc fiindcă nu înţeleg nimic...
(Dă să plece.) CONU GRIGORE: Se duce! PĂRINTELE ILIE: Se duce! CONU GRIGORE: Va să zică o laşi să se ducă! PĂRINTELE ILIE: Ba tu o laşi'să se dură, pentru că
ţi-i frică!
CONU GRIGORE: Frică i-i cui spune! (Şi deodată amîndoi.) Soficoo!
COANA SOFICA (întoarsă din dram): V-aţi-hotărît? 8S
PĂRINTELE ILIE: Da!
COXU GRIGORE: Da!
COANA SOFICA: Ei!
CONU GRIGOHE: Ne-am certat!
PĂRINTELE ILIE: Da, amarnic ne-am certat!
COANA SOFICA: Asta am cam înţcles-o eu, dar vorba-i
din c e pricină? PĂRINTELE 1LIE, CONU GRIGORE (arăttndu-se unul
pe alini): Din pricina dumnealui.
COANA SOFICA: Acu m-s m l? murit, aţa că pot să plec. CONU GRIGORE: Stai, Sofico, nu te duce, că spun eu. • (Către preot.) Ce crezi că nu spun? Spun! Uite, nevastă! Răspunde tu. Am eu dreptul să fiu, cum să
zic?... so fiu...
PĂRINTELE ILIE: Gelos... COANA SOFICA: Gelos?
CONU GRIGORE: Ei da... Am eu dreptul să fiu aşa? COANA SOFICA: Nici Vorbă! PĂRINTELE ILIE (lui conu Grigore): Vezi? Apoi să nu
mă faci... CONU GRIGORE: Stai, că n-a înţeles! Adică de ce să am
dreptul?
COANA SOFICA: Tot omul are dreptul să fie gelos! CONU GRIGORE (părintelui): Vezi? PĂRINTELE ILIE: Stai, că n-a înţeles!
CONU GRIGORE: Lasă-mă pe mine. să întreb eu acu.
Uite ce-i, Sofico. Vreau să zic: Pot eu să fiu...? (Şi
ezită.)
PĂRINTELE ILIE: Gelos... CONU GRIGORE: Las-o în pace că a înţeles ea. Ei?...
Po't să fiii?
COANA SOFICA: De unde să ştiu eu? Unii pot, alţii nu... CONU GRIGORE: Nu, bre omule, am eu de ce să fiu gelos? COANA SOFICA: Dar ce? Eşti gelos?
§7
CONU GRIGORE: Nu-i vorba de asia! Mi-ai dat iu vreo
dată prilej să fiu gelos? COANA SOFICA: Ştiu eu? Tu ee ere/i? GONI' GRIGORE: Nu-i vorba de mine, e vorba ce crezi
tu. Ei, răspunde! J.a ee te gîndesti acu? COANA SOFICA: La plăcinte! PĂRINTELE I UE (ride în hohote): Nu vezi", tinichea bătrînă, că-şi bate joc de tine?
CONU GRIGORE: Ce să-şi bată joc, domnule,, păi., dumneaei-a înţeles ca aici e ceartă mare şi trebuie curmata
într-un fel. Să întreb atunci de-ă dreptul. Am eu de ce
să fiu gelos pe rabla asta de popă? COANA SOFiCA: Da ce, părinte? Aveţi amîndoi vm
ibovnica în sat? CONU GRiGORE: Nu, bre omule, din pricina ta! Să întreb
mai de~a dreptul: ţii Ia el? COANA SOFICA: Ţiu si ţiu mult. PĂRINTELE ILIE (lui eonii Griaorc): Aşa! CONU GRIGORE: Dar la mine' ţii? COANA SOFICA: Tiu şi ţiu mult.' CONU GRIGORE (pifrinlchd): Aşa!... Dar la care ţii
mai mult? Care dragoste e mai mare? COANA SOFICA: Asta-i ca întrebarea ceea: Ce-i mai greu:
un kilogram de puf ori un kilogram de fieri1 CONU GRIGORE: MĂ rog. dacă ar fi să alegi acu între
noi. pe cine 1-aî alege?
COANA SOFICA: Trebuie să spun drept? PĂRINTELE ILIE: Trebuie! COANA SOFICA: Şi nu-i păcat? PĂRINTELE ILIE: Nu-i.
COANA SOFICA: Şi dacă o fi păcat? PĂRINTELE ILIE: Te dezleg de păcat numaidecît, mieluşica Domnului.
COANA SOF1CA: Apoi atunci aleg pe părintele!
PĂRINTELE ILIE: Ve/i. cucoane?

CONU GRIGORE: Şi nu mă alegi pe minei'
•, 88
COANA SOFICA: Păi nu te-ara ales o dată? Şi pe urmă dacă mă dezleagă de păcate...
CONU GRIGORE: Nu ride, popă, că o limpezesc numaidecît! Dar ia mai spune ceva. înainte să te iau eu, la cine ţineai mai mult?
COANA SOFICA: Ştii foarte bine. La contabilul de la Federală.
CONU GRIGORE: Nu. frate, răspunde la ce te întreb eu. Dintre noi doi trebuie să-ţi i'i plăcut, unul mai mult. Eu aveam mustaţă, el barbă, în sfîrşit era o deosebire. Ţie cum. îţi plăcea mai mult să fie un bărbat?
COANA SOFICA: Ras de tot.
CONU GRIGORE: Nici asta! Dar eu eram învăţător, şi ăsta popă. Ce ai fi vrut tu să-ţi fie bărbatul?
COANA SOFICA: A! Locotenent de Roşiori. (Ride o dată cu preotuL)
CONU GRIGORE: îmi pare rău, Sofico, dar eu întreb în serios si ţie-ţi arde de glumă.
COANA SOFICA: Păi bine; babaîîeule, acum de asta-ţi căşunează ţie? Bateţi-vă pe dragostea copiilor, nu pe dragostea femeilor. Că aveţi si mutră amîndoi să vă certaţi pe o biată babă ca mine. .
PĂRINTELE ILIE: Drept!
CONU GRIGORE: Ce-i drept?
PĂRINTELE ILIE: Că-i babă!
CONU GRIGORE: Ia te rog să nu-mi insinţi nevasta că te zvîrl pe poartă în drum.
PĂRINTELE ILIE: Ar I'i si asta ceva. dacă zvîrlitui meu ar în tineri-o.
COANA SOFICA: Da! Zău! Şi atunci am vedea noi dacă nu s-ar întoarce lucrurile...
PĂRINTELE ILIE: Bravo, cumătră! Mai pune-1 cu bouil pe labe!
COANA SOFICA: Nu-i nevoie, că-1 pun copiii destul.
'CONl? GRIGORE: Copiii? Apoi bine, cucoană, cu dumneata nu-s neam decîl aşa, dar cu ei îs neam de-al
89
binelea, aşa că acolo rru mai încape trădare ca la dumneata. Că dumneata mi-ai cam scăldat-o de dragul popii...
COANA SOFICA: Ai băgat de seamă?
CONU GRIGORE (popii): Dar las' că mi-o plăteşte el cu vîrf şi îndesat la tabinet. (Către preot.) Taie cărţile!
SCENA 3 ACEIAŞI, OLGUŢA
OLGUŢA: Hai, mamă, că s-au rumenit plăcintele.. COANA SOFICA: Mai au vreme destulă, nu-i nici o grabă. CONU GRIGORE (indignat): Apoi bine, dar adineauri
spuneai...
COANA SOFICA: Vream să scap mai repede de gura ta. CONU GRIGORE (mînios): Bine, doamnă! M-am lămurit!
Te poţi duce! COANA SOFICA:"Sărut mîna!
(Părintele rlde, Sofica şi Ol^uta pleacă.) CONU GRIGORE: Iar rîzi?' (Furios.) Să nu-mi faci pe
biruitorul că chem fata şi băiatul si te fac praf. Să-ţi
iasă din minte că eşti aici la tine acasă! Iar rîzi? Olgu-
ţooo! Ia stai!
SCENA 4 , CONU GRfGORE, PĂRINTELE ILIE, OLGUŢA
CONU GRIGORE (cu nobil accent părintesc): Olguţo, tu astăzi împlineşti optsprezece ani! Eşti prin urmare o femeie formată pentru viaţă. (Se încurcă.) Aşa... că... ăăă...
PĂRINTELE ILIE: Aăăă...
)0
CONU GRIGORE: Aşa că, Olguţo, am să-ţi pun o întrebare. Nu te mai uita la ghiujul ăsta, că n-are pic de seriozitate în el. Eu vreau să ştiu: pe cine iubeşti mai mult? Pe el sau pe mine?
OLGUŢA: Totuna pe amlndoi, aşa mi-ai spu& mata. CONU GRIGORE: Bine, eu ţi-am spus din politeţe faţă de el. Dar cum e într-adevăr? (Preotului.) Te poftesc să nu-i faci semne! Spune, Oigutol OLGUŢA (grăbită, zimbind): Pe mata, fireşte! CONU GRIGORE: Bine, dar dacă ar fi să-ţi alegi un tată,
între mine şi el pe cine 1-ai alege? OLGUŢA:- Ce să mai aleg, că a ales mama. CONU'GRIGORE (indignat): Pe cine-a ales? OLGUŢA: Pe mata, pe cine altul?
CONU'GRIGORE: A! Da, fireşte! Dar las-o pe maică-ta,
că-i trădătoare. Acu a trecut de partea popii. Ce rîzi?
Ce dracu, treceţi si voi de partea lui? Mă rog, cum ai
vrea să fie tatăl tău ideal?
OLGUŢA: Orice tată este ideal prin definiţie, cum- zice
Georgică.
-\ . . SCENA 5
ACEIAŞI, GEORGICĂ
GEORGICĂ: Completează, te rog, femeie: orice tată este ideal prin definiţie, afară de tatăl ceresc.
PĂRINTELE ILIE: Şi el de ce nu e ideal?
GEORGICĂ: Fiindcă el ar trebui să ne facă după chipul si asemănarea sa şi nu ne face..E drept că pe mine m-a făcut după chipul şi asemănarea tatii, dar dacă te uiţi bine la tata, vezi că nu seamănă decît foarte puţin cu Dumnezeu. Du-te, femeie, la plăcinte şi lasă bărbaţii să discute chestiuni mai adinei şi mai aprinse decît rola bucătăriei.
91
'OLGUTA: Georgică, nu abuza de gentileţea unei surori mai mor! decît tine şi...
GEORGJCĂ: Olguţo, nu abuza de cavalerismul unui sporl-men mai (arc decit tine şi... să ne întoarcem la oi!e noastre, cum zice franţuzul: tu intoarce-te la mama, că te-a chemat, şi eu rămîn c\i tata. că-m-a chemat.
-COMJ GRIGORE: Respectă-ţi părinţii, domnule!
GEORGICA: Nu pot. Cum să-i respect, dacă au avut o idee aşa de proastă, să fiică un sportmen ca mine.
OLGUŢO: Bravo!
GEORGICA: ...după ce făcuseră o gîsca romantică, ca tine*!
CONU GRIGORE: Ce romantică, domnule? • Olguţa de acum e emancipată.
GEORGICA: Cum emancipată?
CONU GRIGORE: Azi împlineşte optsprezece ani şi după lege e emancipată!
GEORGICĂ: Ce emancipare?... Mata n-o vezi? în veacul a> XX-lea numai două persoane mai păstrează asemenea codiţe romantice: Olguţa şi părintele. Deosebire e că Olguţa e o fată mică, dar cu coada mare, şi părintele un om mare cu coada mică. Apropo, pă-- riiite, o idee: Vă propun ia amJndoi să vă tundVţi c? (a g ar ton n e !
CONU GRIGORE: Măi domnule, nimica nu respecţi no lume!

GEORGICĂ: Aşa-s eu. Nu pot să respect nici pe Dumnezeu,
dacă nu l-oi trage puţin de barbă. OLGUTA: Georgică!
GEORGICA: Te rog să taci! fa spune, tată, de ce m-ai chemat ?
Eu?
CONU G RIGORI
GEORGICA: Da, mi-a spus mama.
CONU GRIGORE: Nu le-am chemai eu! L-am chemat eu?
N-auzi, mă popă? Răspunde! L-am chemat eu? PĂRINTELE IUTE: fhî! ca să spuie de partea cui este.
CONU GRIGORE: Ce să spuie P Nu -l auzi că-i de partea
mea?
GEORGICĂ: In ce privinţă? PĂRINTELE ÎL IE: La cine ţii tu mai mult? La mine ori
la rabla asta? Olguţa ţine la dînsul. GEORGICA: Nu -i adevărat! Ai curaj ui opiniei, femeie!
-N-am discutai noi chestiunea asta? Ai spus că ţi- ar
f plăcea să ai un tală care să- i cuprindă pe amîndoi. Dar eu nu admit părerea Ol gute i. Asta-i romantism curat! Nu se poate să ai tată doi oameni. Trebuie să ai numai unul!

CONU GRIGORE: Pe mne
PĂRINTELE ÎL! E: Ba pe minei
GEORGICĂ: Nu -i aşa!
CONU GRIGORE: Atunci tai în două şi ne împaci pe amîn-
doi.
OLGUTA: -Şi tot acolo vine. GEORGICĂ: Zău? N-ai nici o aplicaţie la matematică!
Absolventă la liceu eşti tu? Mai mare ruşinea! OLGUTA: Unu şi cu unu, împărţit la doi, cit fac? ' GEORGICĂ: Stai. că nu- i aşa! Tata nu-i unu, e jumătate! CONU GRIGORE: Jumătate?! GEORGICĂ: Da, jumătatea mamei! Ce să-ţi fac, dacă ai
nevastă l
CONU GRIGORE: Şi popa cit li? GEORGICĂ: Eh! Părintele e un om şi jumătate! Deci:
jumătate plus unu şi jumătate fac doi. împărţit la
do!, fac unul. Numai bine. Dar de la mata e un sfert
şi de la părintele trei sferturi! PĂRINTELE ILIE: Bravo, Georgică! CONU GIUGORK (obidii): Bravo, Georgică! Halal copil
ce mai om şi cu!
GEORGICĂ: Mai î n H i că asta nu se ştie! CONU GRIGORE: Ce nu se ştie. mă? GEORGICĂ: Că-s copilul matale. Este unul
Strindberg
care...
CON U GRIGORE: Ce bîîgui tu, domnule? Atunci cine ţi-e tată?
PĂRINTELE ILIE (jucînd): Popa!
CONU GR'IGORE (indignat de aluzie): Cum? Ce? A! Vrei să" faci simbol? Apoi tot simbol este, dar mai altfel decît crezi tu. Că la tabinet, frate, poţi să pui popa jos şi poate să vie după dinsul şi dama de la mine, că tot degeaba-i dacă am dat eu cărţile. Şi aşa, uite că iau tot, şi popă şi damă şi fante şi as... şi banii de pe masă.
SCENA 6
ACEIAŞI, CONSTANTIN CÎRNU, lăutarul, oare vine cîntînd: „Mulfi ani trăiască".
GONU GRIGORE: Aşa, Constantin! Bravo! Credeam că ai uitat.
CONSTANTIN: Ce să vă uit, coane Grigorie, că mi-a trimis
vorbă şi părintele. La mulţi ani, duduie Olguţa, şi
toate cele bune! OLGUŢA: Mulţumesc, Constantine. Ia de aici un păhărel
de vin. eONSTANTIN: Să trăiţi! Sfinţia ta să-ţi trăiască fina şi
să-i cîntăm la nuntă! Să vă trăiască! Ura! GEORGICĂ: Ura! CONU GRIGORE: Mulţumesc, Constantine. Să trăieşti şi
tu. (Ciocnesc paharele.) Dar Ionică n-a fost pe la tine?
Că pe el 31 trimisesem să te aducă. CONSTANTIN: A fost, cum să nu fie! Ce nu face dom'
Ionică pentru duduia Olguţa?
PĂRINTELE ILIE (tuşeşte): Hm, hm! Uite mă, că ţi-a venit şi ţie un fante.
CONU GRIGORE: A venit, cum să nu vie, şi-i bun că ia! Dar Ionică nu vine?

CONSTANTIN: Vine îndată. Am auzit că s-ar fi dus la
Franz neâmţui. Cică ar fi trecut într-acolo conaşul
Răducu.
GEORGICĂ: Care Răducu? (Olguţa ascute urechea.) PĂRINTELE IL1E, CONU GRIGORE: Răducu? Răducu
al iui Cocias?
CONSTANTIN: Da, băiatul lui conu Zamfir. TOŢI: Cin d? Cum? GEORGICĂ (sare in sus de bucurie): Vine nenea Radu!
Vine nenea Radu! Ura! ^ PĂRINTELE ILIE: Pune cartea jcFs. CONU GRIGORE: Ce? A da! Cartea! Uite asul!
\ . . SCENA 7
s: ACEIAŞI, COANA SOFICA
COANA SOFICA: Ce-i. gălăgia asta?
OLGUŢA: Cică ar fi venit Răducu — aşa spune Constantin.
COANA SOFICA: Un d e-i?
CONU GRIGORE:. Ce-ai acolo, o damă?
PĂRINTELE 1LIE: Nu, damă ai tu!
CONSTANTIN: Sărutăm mîinile, coană Sofico! Aud că-i
la Franz. Ar fi trecut acuşica cu bicicleta şi s-a dus
dom' Ionică dupn dînsul. GEORGICĂ: Cu bicicleta? Mă plimb cu bicicleta! Mă plimb
cu bicicleta.
CONU GRJGORE: Ce ţipi aşa ca un dezmetic, domle? GEORGICĂ: Păi cu am numai două pasiuni în viaţă: boxul
şi pe nenea Radu! Box fac in fiecare zi, dar pe nenea
Radu nu 1-am văzut de cînd am plecat în vacantă!
Ura, ura, ura!!!! (Cum Consianlin a început un ciniec,
îl întrerupe.) Las-o pe asta de post, Constantine, şi
cîntă una de frupt. COANA SOFICA (Ungă conu Grigore): Tu'ai auzit?

CON U GRIGORE: Ce?
COANA SOFICA: A venit Răducu In sat şi n-a dat pe la noi.
CONU GRIGORE: Vine ci acuşica, n-ai grijă! (Frelonînd
pe melodia ce-i anta Constantin.) Uiîe-1! Uite-1! COANA SOFICA: Cine? Rad»? PĂRINTELE 1L1E: Uite-11 Uite-11 CONU GRIGORE: Radu? PĂRINTELE 1LIE: Nul popa! şi ici e un as şi o damă...
şi vine popa şi ia l
(Coana Sofica a ieşi&după ce i-a făcut un semn lui Constantin. Lăutarul răspunde cu un .semn din cap că a înţeles.)
SCENA 8
CONSTANTIN1, PĂRINTELE 1LII1 GEORGICA, CONU GRIGORE — care se scoală de la joc.
PĂRINTELE 1LIE: Ce? Nu mai joci?
CONU GRIGORE: Ba da, să-nri ţie Georgică locul că am ceva treabă în casă. Georgică, joacă in locul meu si să bagi bine de seamă că popa face smoc berile uri.
GEORGICĂ: Loviturile sub centură nu-s permise. (Sade.) Pe rin»! Hai părinte, dă la sorţi mănuşile, fă prezentările şi bale songul! Gata?
PĂRINTELE 1LIE: Gata! Să te văd eu acu ce-ai învăţat tu anul ăsta la şcoală!
CONU GRIGORE (aproape de urechea lui Constantin, continuă, în yoaplâ, o frază începută): Eu o scriu acum şi ţi-o dau < a s-o duci m i inc. (lese.)
GEORGICĂ (fredonează p r muzica lăutarului): Vine nenea Radu, nonea Răducu! Vine cu bicicleta... si-am să mă plimb cu bicicleta. (Vorbind.) Am pierdut, poftim gologanii! (Iar cin/ii.) Şi am să pedale/,... Sport... sport... am să pedalez. (Vorbind..) Dă-o dracului de femeie! de-acceu nu pot eu să le sufăr! Cum îţi iese
femeia înainte, cum piezi! (Cînă.) Vine nenea Radu şi-am să mă plimb cu bicicleta!
PĂRINTELE IL1E: Mă, mă, mă, ca vesel mai eşti!
GEORGICĂ (vorbind): Vesel că (trece în dntec) vine nenea Radu... Radu... bicicleta...
PĂRINTELE ITJE: Pare-mi-se că ţie ţi-i mai mult de bicicletă decît de Radu.
GEORGICĂ: A! nu, părinte! Acu vorbesc serios! Dacă ar fi toţi pedagogii la internat ca nenea Radu...
PĂRINTELE ÎL IE: V-aţi face toţi de cap...
GEORGICĂ: Nu, că el discută frumos cu noi... A fost elev foarte bun. Fotografia lui e trecută şi pe tabloul de onoare. Şi pe urmă nu-i rău, ca pedagogii ceilalţi... (Cîntâ.) ' Vine nenea Radu... bicicleta... (Vorbeşte.)-Păcat că-i sărac... PĂRINTELE IL1E: Ei, ce vrei? Conu Zamfir a cam fost
mină spartă.
GEORGICĂ: Dar nici bogat nu era. PĂRINTELE 1LIE: Nu, dar cit a ţinut cu arenda moşia
asta, tot putea să stringă ceva. GEORGICĂ: Tata spunea că n-a ţinut-o mult. PĂRINTELE 1L1E: Ba da, vreo douăzeci do ani si mai bine. Răducu a fost născut aici, a învăţat şcoala primară,
la Grigorie, cu.,,Ionică într-o clasă.
GEORGICĂ (un şunci obraznic din buze): Nu face doi bani! PĂRINTELE IL1E: Tata-tău, Ionică, ori şcoala? GEORGICĂ (rîs): Nu, proslul asia de fante! Poftim golo--- ganii! Va să zică de atunci îs ei prieteni...
PĂRINTELE ILIE: Cine?
GEORGICĂ: Nenea Radu cu odrasla «TÎsmarului!
PĂRINTELE ILIE: Da, dar nu-i mai ;/.ico aşa, că nu-i frumos. Ionică este om sîrguitor... priceput.
GEORGICĂ: Dă-1 dracului, că-i un mototol. Nu mă dumi-resc eu ce-a găsii tala la el de vrea să-1 însoare cu Olguţa. Da ce? Soră-mea e de nasul lui?
87
PĂRINTELE ILIE: E un băiat foarte cuminte, învăţător bun...
GEORGICĂ: Cum? Şi mataJ-ai lăsa pe tata să facă prostia asta? Dar mai degrabă dau dreptate mamei, că vrea s-o mărite cu contabilul de la Federală. Acela, cel puţin, are parale.
PĂRINTELE ILIE: Asta-i altăceva,
GEORGICĂ: Bătrînii ăştia sînt nişte romantici. Ei trăiesc
tot ca pe vremea diligentei! Vor să-şi mărite fata aici.
parcă n-ar fi tren si aeroplan si radio ea să scurteze
Hio-toTvfr,!,-. A,..~~ ----- »
, .,. e
Acum, mama e femeie, treaba ei... E
,1!,- ' " * * "
:U C
U
, _.__.-_.,, „ «„i,.,..^, li^dUrt UJ... J'-U (.'
femeile nu discut si nici nu mă interesează. Dar tata mă face de rîs. Spune şi mata dacă nu-i adevărat:'! PĂRINTELE ILIE: Ei, mă Georgică, rns-1 judeca aşa de uşor pe Grigorie. Tată-tău e o inimă de aur. Eo cînd stau şi mă gîndesc la prieteşugul dintre moi, pe, care nu J-a stricat nimic — si tu nu ştii cîte ape aia trecut între noi...
GE ORGI GA: Ei, pe dracu! Nu mai face din mama atâtea ape! Ţi-a suflat-o pe mama si ai înghiţit. Şi dumneata eşti un romantic! AuJeu! Ce mai directă la carotidă i-aş fi tras! Ia gologanii, că ai câştigat. Cît te-wi certat cu tata ai pierdut. Acu, de cînd te-ai făcut sentimental, văd că-mi sufli toţi gologanii. As.ta trebuie .«ă-ţi fie învăţătură: fii romantic ,şi sentimental cu tala, si n-o mai face pe certăreţul, că ştiu eu ctim vi-i cearta. Urlaţi de se zguduie pereţii, dar să ferească Dumnezeu să se atingă cineva de unul din dumneavoastră, îi sare celălalt în cap. Dar acur ştii ce? Eu îţi propui să facem alianţă amîndoi şi s-o scăpăm pe 01 guta. Femeie, femeie, dar nu vreau să încapă pe cine ştie c o mîirii, mai ales că-i săracă. Şi pe urmă, drept să-ţi spun, >de-o mărită tata cu băiatul cîrciumarului, fac una, de urlă toată Moldova!
PĂRINTELE ILIE: .Nu. mai spune! Şi ce anume? 98
GEORGICĂ.- în ziua nunţii îl felicit eu o dîrectă la carctido, de nu se mai scoţia unsprezece secunde de Ia pămînt. Şi-i dau şi una de cincizeci şi trei de kilograme, sub centură. N-au decit să mă descalifice.
PĂRINTELE ILIE: Ai pierdut iar.
GFORGICĂ: Na, ea nu mai am nici un ban.
PĂRINTELE ILIE: Astăzi semn că planul tău nu-i bun! Pedeapsă de la Dumnezeu, fiule!
GEORGICĂ (rîzind): Nu», că mi-s paralele" mele, îs ale tatii. Asta-i semn că planul lui nu-i bun! Tralala! Ce bine-mi pare că i-am pierdut toţi banii! Are să turbeze de necaz.
•PĂRINTELE ILIE: Şi-ai să înghiţi un frecuş, să-1 pomeneşti!
GEORGICĂ: Nu. Mata ai să-1 îngMţi. Are să spuie c-ai făemt şmeckerlîcuri...
p.' .SCENA 9
ACEIAŞI, CONU GRIGQRE

CON U GRIGORE (intră şi pune tn buzunarul lui Constantin — pe ascuns — o scrisoare): Ei, ce-ai făcut?
GEORGICĂ (pufnind): Bate gongul, că m-a îngrămădit în funii...
CON U GRIGORE: Ce-i asta, popă? Păi nu ţi-i ruşine să-i iei banii cu şme&herlîcuri ? Frumos îţi sade, om bătrîh, să te bucuri de-o minte deeopil?
PĂRINTELE ILIE: Păi, dacă-i minte; de copil, cine: te-a pus să-1 laşi să ioace înlocuită»?
CONU GRIGORE: Dă banii înapoi;
PĂRINTELE ILIE: Nu-i dau!
CONU GRIGORE; Dă-i încoace!
PĂRINTELE ILIE: Nu! Să stai aici şi să joci, dacă n-ai încredere,, aii: să umbli eiranga după plăcinte, la bucătărie.
99
i i
u'.

'
i.' 1 1
!.••>)
:,• !ll[
CON [J GRIGORE: Va să zică, nu-i dai înapoi? PĂRINTELE ILIE: Nu-i dau. CONU GRIGORE: Bine! Atunci nu mai joc.
PĂRINTELE ILIE: Te cred! Nu-ţi dă mina, că sa înloi cartea!
CO\U GRIGORE: Nu ştiam că aşa se zice ia şmecherie.
PĂRINTELE ILIE: Şmecherie?
CONU GRIGORE: Şmecherie!
PĂRINTELE ILIE: Bine! Atunci poftim banii înapoi.
Na tot! - . ' CONU GRIGORE: Nu-mi trebuie — ţi ne-(i banii! PĂRINTELE JLIE: Na, dacă zici că-i 'şmecherie, ia-ţ.i
banii şi joacă înainte!
GONI" GRIGORE: Da, ce? Mie-mi trebuiesc banii tăi? PĂRINTELE ILIE: Aha!.Va să zică recunoşti că-s banii mei!
CONU GRIGORE: Nu recunosc nimic! PĂRINTELE ILIE: Atunci nu mai joc nici eu. CONU GRIGORE: Treaba ta. la-ţi banii de-aici.
PĂRINTELE U,IE: Nu-i iau! CONU GRIGORE: îi zvîrl! GEORGICĂ: Zvîrle-i la mine. CONU GRIGORE: fi dau. PĂRINTELE ILIE: Dă-i.
(Gcorgică i-a .şi luat.)
GEORGICĂ: Meci nul! Hai acu la repreza doua! CONU GRIGORE: Acu hai, vino încoace şi joacă, harpa-
gonule! .Na, dă tu cărţile. PĂRINTELE ILIE: Ia mai'zi. Constantine! CONSTANTIN: De post ori de frupt? PĂRINTELE ILIE: De frupt, f Lăutar ui antă.)
GEORGICĂ: Schimb-o! Zi una de post. CONU GRIGORE: De ce?
GEORGICĂ: Vine Ionică, mototolul, cu o varză fără carne, CONU GRIGORE (cu mustrare):. Georgică! 100
NT l N dispare să ro!'H:Md<i"iiijMa^ ;, A

SCENA 10
\, mă! Viran OLGUŢA; C pe l'tu'iş in casă, ca şi cînd cir v Oiguioi.
IONICĂ: Bună seara!
GEORGICĂ: Olguţo! Olguţo!
IONICA: Să vă trăiască domnişoara! Sărut mina, părinte,
sa Ţi trăiască fina. CONU GRIGORE, PĂRINTELE ILIE: Să dea Dumnezeu,
mulţumesc. Să trăieşti şi dumneata. GEORGICĂ: Să ne trăiască. OLGUŢA: Cine rnă strigă? GEORGICĂ: A venit../ OLGUŢA: Cine? Răducu? A! Credeam... IONICĂ: Bună seara, domnişoară Olguţa, sincerile mele
felicitări. (Ol<*ula dă din cap.) îmi daţi voie să vă ofer
un mic cadou... Ştiu că vă place... O muscată... nu-i
aşa de frumoasă ca cealaltă din fereastră... OLGUŢA: Ba da! Mulţumesc. Acu, muscata din fereastra
marnei are soră...
IONICĂ: îmi pare bine. îmi daţi voie s-o duc eu? OLGUŢA: Nu, vreau, s~o las aici, pe masă.,. IONICĂ: Cum vreţi'dumneavoastră. CONU GRIGORE (nu--.fi mai poale lua ochii de la floare):
Frumoasă floare! PĂRINTELE ILIE (pe tfndnri. cu ochii la floare): Da,
frumoasă! 'OLGUŢA: Foarte frumoasă. Dar spuneri Constantin'că a
v e n i t R ă d uc u. E a d ev ă ral ? GEORGICĂ: Aulen, asa-i! Unde-i? IONICĂ (răspunde ()l^n{.ei): Da! Are să vie. El e în treacăt. A avut ceva treabă ia mecanic. GEORGICĂ: Şi nu i-ai spus că-i ziua Olguţoi?
101
IONICA (stingherit): Nu... am scăpat din vedere... dar cred că ştie... El n-a spus nimic, dar aşa cred... (Vrcc să scape.) Dar unde-i coana Sofica?
GEORGICA: Eu mă duc să-i ies înainte. (Pleacă.)
IONICĂ: Să-i dau bună seara. (O mică pauză; toţi cu gtndm altundeva.) E în casă?
OLGUŢA: C ne? A! mama? Da, e în casă. Poftim.
IONICĂ: Vă rog, dumneavoastră întîi! (lese.)
SCENA 11 PĂRINTELE ILIE şi CONU GRIGORE
PĂRINTELE ILIE: Ţi-ai făcut un păcat cu băiatul ăsta. I-ai vîrît în cap însurătoarea cu 0.1 guta, şi-i prăpădit de amorezat. Tu, ca totdeauna, nu te-ai gîndit cît negru sub unghie ce faci! Auzi tu ce spun, ori n-auzi?
CONU GRIGORE: Ce? (Preotul dă din umeri.) Spune!
PĂRINTELE ILIE: Popa nu toacă de două ori pentru o babă surdă! (Apoi deodată.) De ce i-ai vîrît în cap că-1 însori cu Olguta? Şi dacă nu s-o putea face? Hai? L-ai nenorocit? L-ai nenorocit! Om bătrîn şi fără minte ce eşti! <
CONU GRIGORE: Ai dreptate! (Izbucnind.) Ei, drăcia dracului! Aşa caraghioslîc încă n-am mai pomenit.
PĂRINTELE ILIE: Ce caraghioslîc?
CONU GRIGORE: Uite colea.
PĂRINTELE ILIE: Asta nu-i caraghioslic, asta-i floare!
CONU GRIGORE: Zău? Dar tu nu vezi ce fel de floare?
PĂRINTELE ILIE: O muşcată.

CONU GRIGORE: Aşa! Cîti ani împlineşte Olguţa azi?
PĂRINTELE ILIE: Optsprezece...
CONU GRIGORE-: Şi citi ani împlinise Sofica mea cin d i-ai dat tu muşcata ceea, care-i în fereastră?
102
PĂRINTELE ILIE (uimit de repetarea faptului): Optsprezece ani.
CONU GRIGORE: Apoi? (Apoi furios.) N-o ia dobitocul!
PĂRINTELE ILIE: Care dobitoc?
CONU GRIGORE: Mototolul crîsmarului! N-o ia el! Asta-i semn mare, popă, semn mare! Soficăi tu i-ai dat floarea si pe Sofica eu am luat-o. Acu unde-i popa? Cine-i popa?
PĂRINTELE ILIE: Care popă?
CONU GRIGORE: Mă! Nimic nu înţelegi! Dă cep la creier! Unde-i popa? Eu eram învăţător si tu popă. Popa, adică tu, i-ai dat floarea şi învăţătorul — adică eu — am luat fata. Acu învăţătorul i-a dat floarea şi trebuie să vie un popă să ia fata. Unde-i popa si cine-i popa? Unde-i, domnule?
PĂRINTELE ILIE: Contabilul de la Federală! CONU GRIGORE: Nu... nu... trebuie să vie altul... să vie altul... Din pămînt, din iarbă verde trebuie să vie altul...
SCENA 12
"ACEIAŞI, GEORGICA, apoi RADU, apoi SOFICA, CONSTANTIN şi OLGUŢA
COANA
GEORGICA: A venit!
CONU GRIGORE: Cine? Popa?
GEORGICA: Ce y op ă, tată? Nenea Răducu.
CONU GRIGORE: A, Răducu! Bravo! (Intră- Radu.)
Bine ai venit pe la noi, flăcăule! RADU: Bună seara, bine v-am găsit! Sărutăm dreapta,
părinte. CONU GRIGORE: Cu ce treburi pe la noi, Răducule?
(Coana Sofica intră.) RADU: Sărut mîna,'coană Sofica!
103
COANA SOFICA: Bine-ai venit, RăduculeJ Hai, Olguţ-.
maică. Ce pi ai face coana Măria, coriu Zamfir? RADU: Cu bătrîneţele.
(Intră Ionică, Radu îi /are o salutare amicală, r/;
nana — se vede că s-a-n intîlnit înaintf-.) COANA SOFICA: Atu vii de ia Galaţi? Dar Olguţa nu vin*.;?
Olguţa! RADU: Nu, eu viu de la Minjina.
CONSTANTIN: Sărut mi n u, con aş Răducu... Bine-aţi venii pe la noi!
RADU: Bună seara, Constantinei COANA SOFJCA: la g tai .{os colea.
CONU GRIGORE: Un păhărel de vin, şi spune ce vînt te-a adus pe la noi.
(Intră Olgula.)
RADU: Să trăieşti, OJguţa! (Olguţa du nuna Var mi răspunde.) Apoi ce vînt să m-aducâ. Mă chemat mătuşa Tudora Ja Minjina să fac un pic de rînduială. Ea sta cam prost cu sănătatea şi...
COANA SOFICA: Vai de mine. dar ce arc?
RADU: Bătrîneţe, slăbiciune, şi acu c focul treierului. S-.i mai i n timpi at să se strice azi un vai la o maşină din ari.< de deasupra Gerului si-am veni t să chem pe neimţui ăsta, că pe-acolo n u-i nici un mocanii. Era unul !>> Cudalbi, dar cică-i plecat la Bujor.
CONU GRIGORE: Ia uite ce flăcău voinic s-a farul din ţincuşorul cela. numai aţi tic a! Eh! Doamne, cum trece vremea! Vezi, mă popă, că avea dreptate Georgică'.
GEORGICĂ: învingător la puncte!
COANA SOFICA: Olguţo, să-i pregătim odaia mare.
R A D U: Nu vă osteniţi zadarnic, că cu nu ram i n. Trebuie să plec înapoi.

CONU GRIGORE: N
.ea?
!•--"• - "o ' '"^ """"
noastră, nu te uita Ja mofturile lui...
Fugi (ie aici! Pregăteşte oda
104
PĂRINTELE ILIE: Lasă, nu-i mai pregăti nimic, că doarme
şi la mine! CONU GRIGORE: Ia scuteşte-mă, popă! Că purici ca ai
tăi se găsesc şi pe-aici. PĂRINTELE ILIE: Ferească Dumnezeu! La mine-s cit
bobul de grlu si s-or flămlnzi.
COANA SOFICA: Vai de mine. d-apoi aşa vă lăudaţi? PĂRINTELE ILIE: La omul cu treabă puricele li ca deşteptătorul. Nu-i aşa.
Răducule? RADU: Nu ştiu, că eu dorm ca lemnul. PĂRINTELE ILIE: Bun! Dac la mine puricii trezesc şl
sclndurile palului!
(VM*(?((?J
r COANA SOFICA: Ia acum haideţi In casă. Eu n-am pus SK masa afară că bate un pic de vînt şi cam aduce ţînţari ,, de la baltă.
^PĂRINTELE ILIE: Auzi, Răducule? Ţînţari de la baltă.
Iţi mai aduci tu aminte?
RADU: Mi-i toată copilăria aici... Şi nu se uită aşa de uşor. GEORGTCĂ: Hai, nene Răducule... CONU GRIGORE: Ilai, flăcăule!
(Y7o«na .So/Ym K?&T r» Jomnî fi c» părm/r/c f/./e.^
RADU: Bicicleta unde-i? GEORGICĂ: Aicil
CONU GRIGORE: Stă bine, n-ai grijă.
^/r.vr .?/ 0/ţff((«. ţv (/;//)« (ffMAM p/mm f?i c«J« (on.?/a»(w.^
RADU: Ştiu, dar e un ventil stricat şi vreau să-1 schimb.
CONU GRIGORE: Ai destulă vreme după-masă.
RADU: Nu se poate. Trebuie să-1 schimb acuma şi să umflu
roata la loc, ca să-i fac o probă. Altfel mă pomenesc
că se dezumflă pe drum. Vin imediat. GEORGICĂ: Rămln şi eu. Şi venim imediat. Un sport-
men datoreşte ajutor oricărui sportmen in pană.
^Y'omtGr/^wc zr.sc; /)««;«.^
105

SCENA 13
RADU, GEORGICĂ — lucrînd la ventilul bicicletei,
GEORGICĂ: Să mă bată Dumnezeu dacă asta-i bicicleta cu care vii mata de la Mînjina.
RADU: Dar de unde?
GEORGICĂ: Nu ştiu exact, dar eu tare aş vrea să fiu convins că vii de-a dreptul de la Ga aţi. Şi asta fiindcă optzeci de kilometri prin hirtoape, cu bicicleta asta. care trebuie să fie una din cele două luate de Noe pe corabie...
RADU: Noe?
GEORGICĂ: Păi n-a luat cîte o pereche din fiecare soi de animale? Cum zic, ar fi un tur de forţă, care ţi-ar da în ochii mei tocmai ce n-ai: aureola sportivă, deşi ar fi de un romantism nemaipomenit.
RADU: Cum asta?
GEORGICĂ: Ar însemna că ai venit dinadins de la Galaţi s-o feliciţi pe Olguţa şi n-ar fi adevărat că ai uitat de ziua ei, cum mi-ai spus pe drum.
RADU: Da, Georgică, dacă-ti place aşa, fie şi aşa! .GEORGICĂ: Nu zău, nene Răducule, sîntem bărbaţi. Vrei să mă tragi pe sfoară? Apoi eu îs vuipoi băţ rin, nene Răducule.
RADU: Bine. veveriţă mică, bine! Eşti vulpoi bătrîn...
SCENA 14 ACEIAŞI, OLGUŢA
OLGUŢA: N-aţi terminat?
GEORGICĂ: N-am terminat, femeie! Lasă-ne în pace să
curăţim calul de fier. OLGUŢA: Hai, că se supără mama.
106
RADU: Numai decît, Olguţo.
GEORGICĂ: Bă, bă, bă. Şi ce te-ai îmbufnat? Se putea
să nu vie femeia sa strice plăcerea bărbaţilor? OLGUŢA:-Hai, terminaţi, că eu nu mă întorc la masă fără
voi.
RADU: Asta ne face plăcere. Olguţo.
OLGUŢA (bosumflată): Da!
GEORGICĂ: Auzi cum răspunde femeia la o vorbă frumoasă?
OLGUŢA: Ternvni odată, ori nu termini?
GEORGICĂ: Cu dumneata am terminat-o, reprezentantă a sexului infernal. Dar n-am terminat cu curăţatul calului de fier.
OLGUŢA: Du-te de adă o cîrpă curată, dacă vrei s-o cureţi,
nu zdreanţă aceea... •GEORGICĂ {dînţeles): A! Da! Aşa e, domnule! Olguţo!
Olguţo! Dă-mi voie să te sărut! (O sărută.) OLGUŢA: Ce te-a apucat?
GEORGICĂ: Un val romantic de recunoştinţă sportivă...
pentru ideea.. ideea curăţirii cu o cîrpă curată! Ce
< vrei ? Şi un sportmen are slăbiciuni cînd primeşte
" cîte o directă la plex. Asta-i foarte complicat pentru o
>.'•; soră de optsprezece ani, dar e foarte limpede pentru
, un frate care ştie box. (Iese.)
SCENA 15 RADU, OLGUŢA
OLGUŢA: Tare-i obraznic!
RADU: Obraznic, înseamnă deştept!
OLGUŢA: Ţine-i partea! Din pricina ta a ajuns de nesuferit.
RADU: Lasă, că se cuminţeşte el, clnd o fi mare. Aşa eram
si eu la vîrsta lui. OLGUŢA: Da?
107
i • l

RADU: Da! Dispreţuiam femeia, mi -era dragă oină şi para-
lelele — asta era modem pe-atunci... şi uite astăzi. OLGUŢA: Adevărat, azi nu mai disproţuieşti femele...
Ani inţcles şi din scrisoarea Anei. RADU: Care Ana?
OLGUŢA: Uite ce memorie scurtă ai!? RADU: Al Ana Dimitriu! Dai Ce-i cu na? OLGUŢA: Mi-a scris că v-aţiintilnit, că v-aţ! plimbat In grădina publică...
RADU: Da, de altminteri am fost şi pe la dînşii pe-acasă. OLGUŢA: Ei? Asta nu mi-a scris. Te pomeneşti că ai fost
la ziua ei. RADU: Da, firește. OLGUŢA: Asta e foarte frumos... Ana trebuie să fie mulţu-
mită. E o răsplată frumoasă penLru sentimentele ei...
Ce zimbeşti? Nu-i aşa? Ştii foarte bine că Ana te-a
iubit, în definitiv, merită să ţii minte clnd e ziua eî.
(7?a^« zfw6rş/c.^ Nu, să nu iei vorbele melc cum nu
trebuie, dar mi-i necaz!... RADU: De ce? OLGUŢA: Dacă n-avcai treabă la mecanic, nu veneai azi.
La urma urmei slnt o proastă. Dacă^nu veneai, poate
că nici nu mi-aş fi adus aminte. E aşa de departe de Ja
Galaţi pină aici. Aneta-i acolo... ş-apoi, orăşancă,
elegantă, frumoasă.
RADU (/•rpro.^; Olguţo?
c»
Acum să lăsăm copilăr ilo. Uite de ce-am venit! Că pot să-ţi s|)un — am venit de la Galaţi înadins. X-am vrut să vin aici de-a dreptul. Ştiam că e ziua ta şi dovada uite-o aici: darul pe care ţi-1 trimite mama. Olguţo, eu m-am hotărit să mă însor. Poate-i cam devreme, dar viaţa singur e păcătoasă, proastă, Iară ţel şi hălrJni! mei nu mai au mult. ÎSu eşti bogată,

nu-s bogat, dar eşti ca şi nrne: curajoasă, simplă şi muncitoare. l\-are să ne meargă rău, crede-mă. O să răzbim In viaţă dacă ne-om ajuta îndeajuns; Vezi, eu nu ştiu-'să vorbesc! pentru că am eu încrederea asta mare, că avem inimi la fel şi că simţim laolaltă şi ce-i bine, şi ce i rău. Şi-apoi liotărirea dc-acum s-a copt In mine In preajma ta. Nu m-am glndit niciodată să mă insor, aşa. cu oricare. M-am glndit să mă însor cu tine. E o deosebire şi tu o înţelegi. Poate că fără tine nu m-aş fi gmdit. Mama şi tata ştiu de toate clte ţi le spun. îs fericiţi să te aibă lingă dlţţşli. Eu? Ce să-ţi mai spun... Eu... Hai, dă mina încoace. Ei bai! Nu-ţi fie frică. Nu ştii ce viaţă frumoasă m-am jurat să-ţi croiesc ici, lingă bucăţica asta de vietate din pieptul meu, care se zbate speriată acum, de o faptă aşa de marc, ca pasul meu de azi. Dă mina. Aşa. De ce tremurai' Dacă-s eu aici n-are ce să mai... n-are de ce... t « jc

SCENA 16 CDiAŞt, COAXA SOriC.\ -- li vede; upoi - GKOHOICÂ
COAXA SOF1CA (f t ^T(/r..yi m(rZr^r; MemM/;Mm(/«.9i r» (op; j)»(m/ef /JorMf/^; Dar ce staţi voi aici? Rine, Olguţo, eu te trimit să-i cbemi, şi tu li ţii de vorbă? Dar Gcor-
gică unde l'lORGTC
c» o
fnfrc-
Gl'lORGTCĂ
r;(/)« wr6a cf/«r (?«(J: Aici! COA iSA SOF1CA: Şi ce faci acolo? GEORGfCÂ: Limpezesc clrpa asta de şters. COANA SOFICA: Haideţi la masă!
RADU: Coană Sofică. am ceva de vorbit cu dumneavoastră. COANA SOF(CA: Chiar acu? Lasă după masă. RADU: Nu, e mai bine acu. Fii bună şi cbeamă-1 şi pe
Grigore.
c o i m
108
109
COANA SOFICA: A! Şicu el? Ia du-te Georgică şi cheamă-L (Georgică iese.)
RAD[): Numai noi. Olguţo, fii bună şi lasă-ne o clipă singuri.
(Olguţa iese.)
SCENA 17 COANA SOFICA, RADU şi CONU GRIGORE
COANA SOFICA: Ce este? Ia să stăm frumos şi spune.
CONU GRIGORE (vine): Ce-i, Sofico?
RADU: Eu te-am supărat. lartă-mă, dar vreau să vă cer
ajutorul într-o împrejurare tare însemnată pentru
mine.
CONU GRIGORE: Zi-i. îs numai urechi.
RADU: Pe scurt: vreau-să mă însor.
CONU GRIGORE: Bravo, flăcăule! Foarte bine faci! însurătoarea devreme şi sculatul de d mineaţă-s un lucru bun. Nu-i aşa, Sofico? Băiat bun, vrednic, neam alesr suflet frumos... Bravo, iaca. aista-i gînd bun. Şi ce zice conu Zamfir?
RADU; Ce să zică? Şi tata şi mama îs foarte, foarte mulţumiţi.
CONU GRIGORE: Te cred, cum să nu fie? Să vezi ce are să se bucure boaita de popă cînd o.auzi! Dar coana Tudora ştie?
RADU: Da! Fireşte!
CONU GRIGORE: Şi trebuie să fie şi ea foarte mulţumită... Ei, dar fata eum îi? .
RADU: Tocmai despre asta voiam- să vorbesc cu dumneavoastră.,
COANA SOFICA: Da? O ştim şi noi? E de pe aici? E... De ce rîzi?
RADU: Olguţa.
llff *
CONU GRIGORE ('amuţit o clipă): Aaa! (Alt ton, moale, tărăgănat.) Va să zică Olguţa...
COANA SOFICA: Olguţa? Eu credeam că-i altăcineva...
RADU: M'.-o daţi? Ori nu prezint încredere?
CONU GKIGOllE: Ei! Ce vorba!
COANA SOFICA: Da zău. CIUŢI se poate să crezi că noi...
RADU: Atunci rni-o daţi.
CONU GRIGORE (nu imediat): Tu, Sofico, co zici?
COANA SOFICA: Ce să zic? Mie îmi pare foarte bine, dar
de! Ştii — ca mama — aş vrea să am şi cu fata mai
aproape.
CONU GRIGORE: Dar nici vorbă, e foarte bine cînd copilul
o lîngă ai lut... RADU: D-apoi lingă marna, Olguţa ar fi ca lingă ai ei.
Ei o cunosc, de mică...
CONU GRIGORE: Dar mă rog ţie, alde conu Zamfir ştiu
că-i vorba chiar de Olguţa? RADU: Fireşte! COANA SOFICA: Apoi atunci... De! Eu zic... că n-avem
nimic de zis deocamdată. Nu-i nici cine ştie ce grabă. CONU GRIGORE: Dar fireşte... însurătoarea e lucru de
multă cumpăncală. COANA SOFICA: Şi pînă îi ieşi şi tu la un liman, pînă îi
sfîrsi universitatea...
CONU GRIGORE: A! Da! Mai ai doi ani... RADU: Nu! FJndcă eu las de-acum universitatea. CONU GRIGORE: Cum asta? COANA SOFICA: Se poate să faci una ca asta? Dar din ce o _
să trăieşti, din ce să-ţi hrăneşti familia?... RADU: Ies eu la capăt cu toate. Am un pic de pămînt —
un colţ de vie. Şi apoi avocatura nu-i de .mine. CONU GRIGORE: Te faci magistrat, omule: leafa-leafă,
vacanţa-vacanţă, pens'a-pensie! Se poate să zvîrîi
tot din mină şi să te laşi intr-un petec de pămînt si-o
lll
palmă de vie? Dar poţi să trăieşti dintr-atita? Apoi ou am de două ori cil voi si nici po-o măsea nu pun ce iese din loată truda. Ala bale gindul.să vind tot. Iaca, să spuie şi Sofiea.
COANA SOFICA: Dar nici vorbă. Şi fără venit bun să nu se însoare omul, ferească Dumnezeu. Nenoroceşte o biată femeie degeaba. Nu zic, dacă am avea măcar noi avere, n-ar fi nimic. Dar ce avem noi şi cu nimic e totuna. Nu-i aşa. Grigore?
CON U GRIGORE: Daaa! H olărit! ,
RADU: Aşa? Bine l Va să zică nu vreţi să mi-o daţi?
COANA SOFICA, CONU GRIGORE (odată): Dai- nu-i aţa,.. Vai de mine...
CONU GRIGORE: Am zis eu nu? Noi vrem să fie fata gospodărită bine şi cu un om vrednic. Şi, slavă Domnului, te ştim ce om eşti, iţi ş li m părinţii — nu-i aşa, Soi'ico?
COANA SOFICA: Da, dar eu zic să-li faci universitatea... nu-i aşa. Grigore?
CONU GRIGORE: Nici vorbă!
RADU: Coane Grigore, cu mine trebuie să vorbeşti bărbS-. teste. Eu clnd pornesc pe un drum, mă ţin de el. Şi dacă-i piedică mare, stau să văd; pot s-o d ar! m ori nu pot? Dacă pol, bine, dacă nu, iau alt drum, ori mă opresc pe loc. Să nu credeţi că eu mă însor fiindcă ini-a venit vremea însurătorii...
COANA SOFICA: Tocmai... eşti şi tinăr. De ce să te grăbeşti ?

RADU: De ce? Pentru că... In sfirşit, eu cu Ol guta. aşa am socotii eu, că ne putem ajuta bine unul pe allul. Cit priveşte averea şi ciştiaul, nu-s om să mă dau bătut,
CONU GRIGORE: Ei, fără slujbă sigură...
COANA SOFICA: Fără venit...
RADU: Asta este!... Eu am spus ce-aveam de spus. Dumneavoastră gîndiţi-vă. sor-otiţi-va şi mai dau eu po-ak-i peste vreo două-troi săplămlni... CONU GRIGORE: D-apoi do ,/n te grăbeşti, omule?
COANA SOFICA: Da^ zău...
RADU: Mi-a căşunat mie să m-apuce toamna la casa w a şi însurat cu Olguţa. Şi clnd am apucat să-i spui mamei şi mama m-a binecuvlntat, mi s-a părut lucrul ca si făcut. Apoi. rămlne aşa! Dumneavoastră glndiţi-vă şi clnd voi A^eni după răspuns, să mi-1 daţi lămurit, ca să şliu ce cale apuc. Şi-acum s-o pornesc la druml CONU GRÎGORE: Cum la drum? RADU: Acasă, la Galaţi.
CONU GRIGORE: Vai de mine, se poate să-mi faci mi» ruşinea să nu mănlnci o masă la mine, şi să dormi o noapte In casa mea?
RADU: Dar nu-i nici o ruşine, coane Grigore. Am zis cu că-mi faci ruşine clnA nu-mi dai pe Olguţa? Şi-i ceva mai mult dccît o masă. Nu se poate să stau. Lasă că, oricum ar fi fost. tot aş fi plecat. M-aşteaptă aria întinsă. Dar mai ales acuma, înţelegi dumneata, că nu pol să mă uit in o:\bii Olguţei. COXU GRÎGORE: Da ce? Şlie? I-ai spus? RADU: Nici n-aşfi vorbit cu dumneavoastră dacă nu mi-ar
fi îngăduit ea.
COANA SOFICA: Asta nu-i bine.
RADU: De ce, coană Sofico? Dacă ea are să ţie la mine, lucrul — trag nădejde — că tot are să se facă. Altfel, mai bine să nu se facă.
COANA SOFICA: D-»poi ea ce ştie? E un copil. RADU: Cum ai fost şi dumneata...
CONU GRIGORE: Ei! Cu ea a fost altceva -- alte vremi... RADU: Vremurile nu se schimbă aşa de uşor, coane Grigore. Numai pe deasupra — dedesubt c acelaşi lucru, cită vreme-i dragosto pe lume. Apoi rămlneţa cu bine! CONU GRIGORE: Dar nu te las să pleci, ferească Dumnezeu! (.!)(n'g«.) Mă popă! RADU: De ce nu-1 laşi la masa lui?
112
11' -jJo.atru — V. I. Popa
CONU GRIGORE: Darlasă-1 in plata Domnului, că măninc^ la toate praznicele. Să-mi dea un pic de ajutor cînd ani nevoie, că tot nu-mi face nici o treabă.
SCENA 18 TOŢI
PĂRINTELE ILIE (preoţeşte): „Către tine strigat-am"...
(Vorbind.) Ce? Vi s-au încurcat socotelile? CONU GRIGORE: Ce socoteli? Nu. Dar opreşte pe băiatul
ăsta să plece nemîncat. PĂRINTELE ILIE (a înţeles): Păi dacă-i socotinţa lui
să plece, cu sila nu-1 ţin.
CONU GRIGORE: Apoi'tu, tot în răspăr trebuie să-mi faci!
PĂRINTELE ILIE: Cine ţi-i de vină dacă n-o brodeşti cînd trebuie!
CONU GRIGORE: Adică în ce fel n-o brodesc? PĂRINTELE ILIE: Nu ştiu, poate că o fi el vreun fel.
Decît, să mă întorc şi să zic şi eu ca nevrednicul ăsta
bătrîn: de ce nu mai stai?
RADU: Acum nu se poate, părinte. Dar peste vreo două-trei săptămîni am să vin iar şi poate că oi sta atunci.
PĂRINTELE ILIE: Eşti mulţumit, ghiujule! Uite că-i limpede ca apa Iordanului, cu care nu te-ai botezat tu, că tu te-ai botezat cu apă din baltă — de colea'— de aceea ai rămas năclăit la mintea ta cea puţintică.
CONU GRIGORE: Şi-acu ce vrei să spui cu asta?
PĂRINTELE ILIE: Că am înţeles şi că trebuie să laşi omului căile Iui. Drum bun, Radule, şi toate cele bune bătrînilor. Dumnezeu cu tine şi cu cei care-s cu tine. Iar cei nerod, ardă-n focul gheenei, să nu-i mai găseşti pe-aici.
114
GEORGICĂ: Ce-i, nene Radule, pleci? De ce?
(A u intrat şi Olguţa si Ionică. Olguţa nu mai spune o vorbă, rezemată de stâlpul din ceardac.)..
RADU: Apoi bine, copii. Dar eu am venit cu treburi. Le-am terminat si gata.
GEORGICĂ: Spune cui să-i dau directa la carotidă. Să nu-mi pară rău cel puţin că am pierdut un ceas de bicicletă.
RADU: Mie! Haide!
GEORGICĂ (îl sărută): Asta-i cea mai directă.
RADU: Olguţo! (Şi cu înţeles.) La revedere!
(Dă mina cu toţi si pleacă, în treacăt pune brutal mina pe strunele lui Constantin, oprind marşul ce-l începuse lăutarul. Strunele zbîrnîie o clipă jalnic, apoi tac. Olguţa şi-a înfundat năsucul In stUp, scobind cu unghia în lemn. O pauză. Georgică urmează pe Radu, odată cu Ionică.)
SCENA 19 ACEIAŞI, fără RADU, GEORGICĂ şi IONICĂ
COANA SOFICA: Haide de mănîncă si tu ceva.
CONU GRIGORE: Nu mi-e foame. (Şi, fără să vrea, se, asază pe scaun, primind cărţile pe care le dă părintele. Ca izvorînd din biata tristeţe căzută peste toţi, un cîntec trist suspină sub arcuşul lui Constantin. Coana Sofica a plecat.)
SCENA 20 . . . OLGUŢA, CONU GRIGORE, PĂRINTELE ILIE
(Olguţa. îngheţată acolo, mică ţi cu umerii strtnşî de un plînset care ori nu vrea, ori nu poate să izbucnească, face un singur gest de enervare care taie ca un cuţit cin-tecul lui Constantin, cel cu ochii numai la ea aţintiţi. Dă să plece In casă.)
115
PARLNfELE ILIE (care a vSzut M): Olo„tă ^
t o°ri<tariU,de mU?CaUi Şl P»™-^»^ Valahi V"Cmea ?"° primle mai bi"° P° fe'
(Olguta ia floarea si iese.)
SCENA 21
(Conţi. Grigore stă r», ochii (b t pa fată şi parcă nu înţelege nimic.)
PĂRINTELE ILIE (reîncepe dntecul de la începutul actului, pe aceleaşi versuri, dar invers rostite):
Joacă, • măi băiete, joacă. Că afară-i timp de toacă. COXU G RIGORK:
Dar ce dracii vrei să joc, Că Q-atu carie mai deloc. PĂRINTELE [UE:
Joacă şi tu oe-i juca. Om bătrîn şi Iralaîa.
CONU GRIGORE (greşeşte):
Dar ce vrei ca să mai fac, Că nu-mi vine nici o carte.
PĂRINTELE ILLE: Stai, mă, nu vezi că n-ai nimerit-o?
CONU GRIGORK (ofli ud şi cu ochii după Olguia): D-apoi crezi tu că la nimerea!;) asia rrii-era mic gmclul?,. (Şi cortina cade încet, în cfntccnl care-si urmează drumul şi din glasuri şi. din strana incctinată a. Ini. f'on-slantin, dar. nu se .y f i c de ce, acum apare ceea mai trist şi ceea in ai îndepărtai...)
c o i; T i N \

ACTUL II
După-amiază.
SCENA l
! COANA SOFICA şi- CONU GRIGORE beau cafeaua şi fumează în ceardac. CONSTANTIN lăutarul se iveşte.
:. Arc o privire care dă dreptul să se creadă că o taină mare- îl aduce; dar ochii lui vorbesc spre amîndoi bătrînii deodată.
CONU GRIGORE (li face semn cu ochiul că a înţeles —
după ce s-a asigurat că nevastă-sa nu-lvede —.şi zice):
Ce vrei, Constantine? CONSTANTIN (tare mieros): Apoi, ce să vreau? Ia. m-am
abătut si eu pe la dumneavoastră. COANA SOFICA (după ce i-a făcut semn. ca si eonii Gri-
sorc): Ba l-am chemat eu, să-i dau nişte plăcinte
din cele de ieri. CONU GRIGORE: Apoi iaca tot e bine c-au mai rămas
plăcinte... nu-i aşa, Constantine? (Cască silit, ca să
dovedească pare-se, că i-i somn, apoi se scoală cu greu
şi se întinde si iar cască.) Ei! Ia să mă duc eu să-mi
fac sornnisorul. COANA SOFICA: Bine faci. CONU GRIGORE: Dar, mă rog ţie, Sofico, să nu se ma<
vinture lumea pe uşa mea. Să mă lase să dorm linişti t. COANA SOK1CA: îneuie-tc in odaie. cum. fac şi eu.
%
'î 17
CONU GRIGCJRE: Că bine zici! Dar tu nu vii?
COANA SOFICA: Eu mă culc în odaia fetei, că ea tot nu doarme. Ce să te mai supăr pe tine?
CONU GRIGORE: Şi mai bine! Iar tu, Constantine, îi fi bun şi-i mai trece pe sub seară — că aveam eu ceva să te rog, dar iaca, nu-mi aduc aminte chiar acuma.
CONSTANTIN: Peste vreun ceas. Aşa...
CONU GRIGORE: Aşa, Constantine, aşa! {Cască.) Hai, Sofico!
COANA SOFICA (se vede că vrea să mai rămlie): Viu, viu. Numai sa diretie puţintel aici mişelia asta. Nn de alta, dar vine careva şi-i mai mare ruşinea. (Si conu Grigore nici n-a aşteptat sfîrşitul şi a plecai)
SCENA 2
COANA SOFICA şi CONSTANTIN vorbesc aproape
în şoaptă şi grăbiţi ca doi vechi conspiratori de
melodramă.
COANA SOFICA: Prinde bine ceasul lui de* somn. Eu mă încui în odaia fetei. Scriu scrisoarea şi ţi-o dau cînd vii.
CONSTANTIN: Bine, coană Sofică. Atunci oi trece, cînd vin să dau ocliiî şi cu dumnealui.
COANA SOFICA: Dar să treci întîi pe la bu cătărie.
CONSTANTIN: Nu-i planul bun. Lasă să vin eu tot ai.-şi vorba cu plăcintele rămîne pe-atunci. Zic că nu le-am luat acuma. Să nu prindă de veste.
COANA SOFICA: Aşa! Ai dreptate. Atunci rămîne cum ai spus tu!
118
SCENA 3 ACEIAŞI, GEORGICĂ — ascunzînd ceva la spate.
GEORGICĂ: Ce-i, Constantine, pleci? CONSTANTIN: Da, dom' Georgieă. GEORGICĂ: Ţii! Şi la tîrg cînd te.mai duci? COANA SOFICA: Cică se duce miine. Vrei să-ţi cumpe
ceva?
GEORGICĂ: Nu, să-mi puie o scrisoare Ia poştă.
COANA SOFICA: Dă-i-o acuma.
GEORGICĂ: Da, dar n-am scris-o.
COANA SOFICA: Scrie-o şi dă-i-o peste un ceas, că se mai întoarce pe aici. Atunci, rămîne aşa, Constantine. Mergi sănătos.
CONSTANTIN: Sărut mina! (Si dispare.)
. |, j. SCENA 4
COANA SOFICA, GEORGICĂ
GEORGICĂ: Tiii, că rău îmi pare! Se cunoaşte că-s sport-men. N^am noroc l a literatură; nu pot să scriu că n-am
plic.
COANA SOFICA: Am priceput! Iar vrei plic. GEORGICĂ: Vreau, dar nu-mi dai. COANA SOFICA: Cere lui tată-tău,
GEORGICĂ: Nu pot, că s-a ferecat în odaie. Nu răspunde. COANA SOFICA: Doarme omul! GEORGICĂ: Ce doarme! Mofturi. Scrie. Vorba e că n-arn
plic.
COANA SOFICA: Şi Olguţa n-are? GEORGICĂ: Ia lasă-mă-n pace cu plicurile OlguţeL.. scrie
pe plicuri comerciale. Zău, mamă, dă-mi tu un plic
bun!
119
COANA SOFICA : N u -ţ î mai dau. că n- am nici eu.
GEORGICĂ: Nu-mi dai!'
COANA SOFICA: N-am.
GEORGICĂ: N- ai? Şi daca le găsesc eu, mile dai pe toate?
COANA SOFICA: Ei asta-i ! îţi place vorbă lungă.T. Am.
n-amv nu-ţi dau! GEORGICĂ: Bine! Mu duc la tata. fac scandal la uşă şi-i
rog să-mi dea bani, să-mi cumpăr un plic bun, fiindcă
mata nu mai ai plicuri bune, din care mi-ai dat pirul
acum. COANA SOFICA : Nu ţi -i ruşine obrazului! Va să zică, aşa
te porţi P Eu Iţi fac hatîr de-ţi dau din plicur'lo melc
bune şi fiindcă ştii că mă feresc să nu le vadă tată-tău,
îmi pjii cuţitul în gît! Frumos iţi sade? GEORGICĂ: Nu, dar vorba lungă sărăcia omului ; îmi
dai ori nu-mi dai? (Gata să pornească.) COANA SOFICA: Aşa, nu-ţi dau. Ei, stai, zăpăcitule!
Dar dacă mă rogi frumos, poate că mă -înduplec. GEORGICĂ (o ia de g?/ şi o sărută): Mămică, d â- mi un
plici
COANA SOFICA : Aşa! Acum li ai să-ţi dau, dar de mii no să nu-mi mai ceri, că nu mai am. Hai să-ţi dau!
GEORGICĂ: Nu, mi-i nevoie. Eu voiam să capăt numai aprobarea, mamă romantică ce eşti.- Că plicul" l-am luat, eu, ca să fiu sigur. Knock-oul ! Prin indirectă cu stingă In şifonier, sub cămăşile de noapte.

COANA SOFICA: Va să zică, do asta erau toate rufele vin j oii te în dulap!
GEORGICĂ: Obligaţia mea era să găsesc plicurile, restul e treabă femei ase ă şi nu mă interesează!
COANA SOFICA : A! Apoi nu-mi place! Să ştii că de-acum închid cu cheia şi ţin cheia la mine!
GEORGICĂ: Rău ! Ştii bine că Dobrin fierarul nu poate să facă asemenea chei şi n-ai să mai ai cu ce mai deschide. Ba
seamă
CO\NA SOFICA: Bravo! Frumoase apucături, n-am ce zice! , v, „ ., •, rFORGICA: Ce să zici. doar mata eşti de vina! Copi ui ° ar li bun dacă părinţii nu 1-ar sih să fie păcătos!
SOF(C\ (rt*et întâilor): D-apoi cu tine n-" nimeni ia capăt. Mă duc să mă culc. (I*e.j

SCENA 5
GEORGICĂ, apoi OLGUŢA
GEORGICĂ (striglnd în urma mamei Ini): Să nu-mi trimiţi femeia pe cap. Trirnite-o la bucătărie! (Se aşază ia scris.) Dragă nene Râducule. (Aude. ceva şi vtră repede hîiiia sub masa. Cina o vede. pe Olgaţa, trinteste foaia la loc, furios.) Ce pofteşti, femeie? GUTA (moleşila de căldura dupâ-amiezii si de im val •de tristeţe care. i-a tras p ui ini d obrajii si i-a adîncit ochii, nu. mai arc putere să reacţioneze,, împotrivirea ei c. moale, fără putere de convingere. Doar o biată inimă obidită, sub o povară nemărtiirisilă, dar dureroasă, ca suferinţa ce acide un copilaş care nu .ştie. să vorbească şi să spuie unde şi ce U doare): Am venit să stau aici. M-a gonit mama din odaie, ca să se culce.
GEORGICĂ: Du-te,"femeie, în apartamentele tale, la bucătărie, că-mi goneşti muza.
OLGUŢA: La bucătărie ştii bine că doarme femeia, şi pe urmă, e cald.
GEORGICĂ: Coboară atunci la subsol, în zămnic. E răcoare, întuneric şi miroase a murături: atmosferă ideală pentru o eroină romantică de optsprezece ani
§şi t roi săptămîni. Ce le-ai aşezat aici? Dacă. nu pleci tu, plec "eu. (Ol^ula se scoală, incapabilă să răspundă.
121
Ţii l 4
Mişcarea asta schimbă brusc tonul lui Georgică.) Unde te duci?
OLGUŢA: La părintele.'
GEORGICĂ: Nu-i acasă. E invitat la masă într-o familie... (lămuritor) ...la un praznic, femeie!
OLGUŢA: Ai fost tu pe la el?
GEORGICĂ: Fireşte c-am fost! Tu nu vezi ce fac eu aici? Scriu o scrisoare si încă o scrisoare tainică. Prin urmare trebuie să mă duc la părintele. De unde vrei tu să am gologani de măreU
OLGUŢA: Şi cum? Tu îi ceri lui gologani pentru mărci?
GEORGICĂ: Nu pricepi nimic, femeie! Hotărit lucru, voi nu sînteţi sexul slab, sînteţi sexul slab la minte! Nu da din umeri şi înţelege ee-ţi spun. Eu mă duc la părintele şi întreb de dînsul — fără să dau ochii cu el. Părintele — om deştept — imediat ce aude c-am întrebat, pune picioarele în bărci, ramează încoace şi debarcă în pridvor. s,Ce-i, Georgică?" —zice. „Nimic" — zic eu. „Ai fost pe la mine?" — zice. „Am fost"
— zic eu. „De ce, Georgică?" „Ca să te văd!" „Uite-mă"
— zice. „Te văd" —zic. Şi mă uit la el, şi el la mine. Şi ca să ne vedem si mai bine ne aşezăm la tabinet. Eu bani n-am de unde face, si el cu banii n-are ce
—ace. Deci îmi dă cîtiva bani ca să'am capital şi eu — om econom — pun cîtiva deoparte pentru cazul cînc! nu ciştig. Şi-asa scot mărcile: Quod erat demonstrandum-
OLGUŢA: Halal! De nimic nu ţi-i ruşine. Asta-i mai rău decît i-ai cere bani de-a dreptul.
GEORGICĂ: Păi ştii tu cui scriu eu scrisoarea asta?
OLGUŢA: Ce-mi pasă cui îi scrii?
GEORGICĂ (se ridică): Iţi pasă, 'iindcăşilui i-ar pasaşi mie mi-ar păsa, dacă am şti cănu-ţipasă, eîndnr'e îmi pasă cum îţi pasă. îi scriu lui nenea Răducu. Ei? Nu-ti pasă? Ai amuţit! Te cred! Directă "Cu dreapta la plex!
122
SCENA 6
ACEIAŞI, PĂRINTELE ILIE
PĂRINTELE IL-IE: Ce-i, Georgică? GEORGICĂ: Nimic.
PĂRINTELE ILIE: Ai fost pe la mine. ? GEORGICĂ: Am fost.
!*PĂRINTELE ILIE: De ce, Georgieă? GEORGICĂ: Ca să te văd. PĂRINTELE ÎLIE: Uite-mă. l GEORGIGĂ: Te văd.
'PĂRINTELE ILIE: Şi eşti mulţumit, Georgîcă? GEORGICĂ: Mulţumit. i PĂRINTELE ILIE: Bravo! Şi alt nimic? GEORGICĂ: Nimic, părinte. PĂRINTELE ILIE: Şi-acu ce facem? GEORGICĂ: Stăm.!
PĂRINTELE ILIE: Să stăm, da-i mare păcat. GEORGICĂ: Dar Dumnezeu cum stă? A muncit şase zile
şi tot duminică se crede l PĂRINTELE ILIE: Ei, Georgică! D-ap oi zilele acele au
fost zile mari!
GEORGICĂ: Asta se poate. Eu n-am de unde şti, că n-ara fost pe vremea aceea, să văd cu ochii, cum ai văzuţi
mata.
PĂRINTELE ILIE (rlde): Asta-i lovitură neingăiuitlî Te reclam la arbitru. la-mi partea, mieluşica Domnului. Uite, păglnul aista mă învinuieşte ca-s mai bătrîn declt orătăniile pămîntului.
OLGUŢA: Georgică!
GEORGICĂ: Nu behăî romantic! Protestează sportiv, -.•
oaia Domnului ce eşti! \ PĂRINTELE ILIE: Na ieşi din Biblie, fiule î Acolo zice ş-mieluşica Domnului,
ttftj

i î
l, , iV
•:'li'
^!

CîEORGlCĂ: O fi zieînd. jar o mieluşică emancipată, de optsprezece ani şi trei săplămini, se clieamă oaie in limbaj sportiv: Quod frai dcmonslrandum! Directă cu stingă la carotidă! Trebuie să cazi la pămînt! •Imediat! ('părintele, dorii, sade pe scaun.) Alia! Ai căzut! (Numără, ca la box, cu mina.) Unu. doi, trei. patru, «inoi, sase şapte, opt, nouă, zece. unsprezece. PĂRINTELE IIJE: Asul...
GEORGICA: Doisprezece. PĂRINTELE 1L1E: Fantele. GEORGICA: Ce spui mata acolo? PĂRINTELE l L! E (rhtnd); Asul.

fantele... GEORGICA: Apoi. cu mata. nu poate vorbi omul serios.
Numai la tabinet ţi-i gindui. PĂRINTELE l LI E: Şi ce? Adică, tu n-ai juca acum un
tabinet? GEORGICA (ii dă un «Mont Olguţn, s-o fam atentă): Nu!
Că n-am bani!...
PĂRINTELE 1L1E: Pe chibrituri. GEORGICA: Asta era la '48, părinte! Azi, ori" joci pe bani,
ori nu jtt'.i! Şi eu n-am bani. crgo, nu joc, PĂRINTELE l UE: Şi eu ce vrei să mă fac? Du-te de cere
bani lui Tirigore. GEORGICĂ : Doarme!
PĂRINTELE ILIE: Şi maieă-ta doarme? GEORGICA: Tot satul doarme, afară de noi si de femeia
asta, care visează.
PĂRINTELE \\AE: Atunci ee-i de fă.-ut? Să-ţi dau eu bani. GEORGICA: începi să te apropii! Mai departe! PĂRINTELE 11 TE: Acu, ce mai vrei? îţi dau bani şi gata! GEORGICA: Nu-i aşa! Ce-m i foloseşte mie eă-mi dai cîţiva lei, faci şmeeheriicuri, mi-i iei înapoi, mă fa i să intru in datorii — 'că ou îs pătimaş teribil, cînd mă pornesc — si pe urmă rămin şi dator vîndut şi-mi mai scoţi şi ojhii că mi-ai dat baai. Dacă vrei să joc tabinet,
inii dai: zece lei capital si acoperi pagubele. Aşa, sini sigur că nu faci smocherHcuri.
PĂRINTELE IL1E: Dacă nu-i chip altfel, fie si aşa. L> du-te, Olgtiţo, si adă cărţile. (Ohu(a iese.) Şi tu,
ţ'me-ţi capitalul. GEOHGICA (niimărliul banii şi ptmînd o parte. In buzunar):
Dar, fără şmceherlicuri!
PĂRINTELE 1L1E: Aşa? Dar de ce-i vîri în buzunar? GEORGICA: Capital de rezervă. Acum. pină aduce femeia
cărţile, să -termin scrisoarea asta. PĂRINTELE ILIE: Cui ii serii? GEORGICA: Lui nenea Rădueu. îi dau veşti de pe-aici,
Din partea matale ce să-i.scriu? PĂRINTELE ILIE: Hm! Din partea mea? Nimic. GEORGICA: Nimic? Zău?
PĂRINTELE ILIE: Păi ce să-i scrii? Si pe urmă, trebui P să pice azi-miine si ei. Alaltăieri s-au împlinit trei săptămîni de cirul a fost pe-aici si se ţine de euvîni. Lot spune atunci, de-oi avea ce spune. GEORGICA: Ce-are a face? Eu tot nu trimit scrisoarea. O scriu aşa. ca să fac literatură. Pun mapei, o lipesc-si o ni), în buzunar, şi-i ca şi cînd aş fi trimis-o. PĂRINTELE ILIE: Va sa zică, de asta nu scrii tu acasă deci t din an în Paşti? GEORGICA: Nu! Glumesc! Aici nici nu se poate aşa ceva,
fiindcă plicurile astea îs primejdioase. PĂRINTELE ILIE: Da, tocmai cam prea frumoase plicuri
pentru nasul tău.
•. GEORGICĂ: Ai si mirosit a fustă, romantic ce eşti! Păi îs plicuri de la mama. Dar ea le ţine ascunse. Cică s5 nu afle lata. Şi tata are altele, mai mari — mi-a dai de vreo două ori — si cică să nu afle mama. Romantici bălrlrii! Au ei noroc c-au dnt peste un sportmen parolist, că le-as face o intrigă, să rnă ţie minte.
cine cu căililv şi iv y u ne [>e maxă. ţară să s pui 3
i î;
124
vrea să-si împlinească visul prin Olguţa. Dar i
nu mă las! Duc o politica teribilă! Toate ră
-~~ i~ t;,, vnînt.p. de nrin romane i le pun In >
nici cu
nu mă iaşi unu u .,.,,^v,^ .. răuţăţ.'le pe care le ţin minte de prin romane i le pun In spinare şi i le spun lui tata. Şi tata nu mai poate de bucurie. PĂRINTELE ILIE: Şi c'u asta ce-ai folosit? Este Ionica
mai bun?
GEORGICĂ: Pe dracu! Parcă mamei nu-i spun toate năzdrăvăniile despre Ionică? Lasă, c-am aranjat-o eu si pe asta. Cine crezi că i-a scos vorbă mototolului că trăieşte cu Mărgărita lui Mazîlu si că 1-a prins Dobrin lafiică-sa si i-a dat cu barosul in cap — ştii acu o săp-tămînă, cînd zicea el că 1-a răsturnat trăsura! Dar astea nu-s nimic! Le aranjez eu acu ceva teribil. Am să le scriu la ammdoi scrisori anonime, să le spun c ă-i impuse dacă le mai calcă picioarele pe-aici. PĂRINTELE ILIE: Şi-atunci or să afle de unde vin scrisorile — ori or să dea vina pe Radu.
GEORGIGĂ: Nuuu! Că hamalului ii scriu ca din partea unui flăcău din sat, care-1 bănuieşte c ă-i fură ibovnica, iar mototolului din partea unei fete care-1 iubeşte — Ca-tinca lui Bălan. Păi. alaltăseară Ionică pornise încoace — eu îi chemasem — si 1-arn aşteptat după gard, în păpuşoiul lui Tară-lungă. Cînd 1-am văzut venind, ara. tras două fo'uri din pistolul cu dopuri şi am şters-o, să nu mă prindă. Nu ştiu ce o fi crezut, dar nici c-a dat pe-aici! De ce rizi?
PĂRINTELE ILIE (mişcai): Nu rid. Mi-aduc aminte «le un lucru pe care mi 1-a dat Radu să-1 citesc. Era a"o!o vorba de un saltimbanc de la panoramă, care s-a călugărit. Şi într-o zi, 1-au prins călugării că şedea în fata icoanei Sfintei Fecioare si făcea drăcovenii din cele din panoramă. Asta era ce-avea el mai bun, şi asta era prinosul lui de laudă la Dumnezeu... Apoi ai cîstigat,.. GEORGICĂ: Am cîstigat, dar n-am înţeles!
PĂRINTELE ILIE: Şi eu am înţeles, dar n-am cîstigat, Fiecare cu folosinţa lui. (Şi începe să fredoneze.) că.
JL l \J \,' \A*- - - _
^, Haide măi băiete joacă.
|f:; Că afară-i timp de toacă...
Jj GEORGICĂ (din ce In ce mai tare, plnă ce, cuprins şi el de
R: veselie, accelerează, bate din picioare şi urlă):
Dar ce dracu vrei să joc,
Că n-am carte mai deloc...
SCENA 8
PĂRINTELE TUB, GEORGICĂ,. CONU GRIGORE l'ăi-îm'Ju-se somnoros.
.1 GRIGORE: Ce-mi urii aici. mă popă! Ce dracu, n-are omul parte să închidă un ochi din pricina ta? PĂRINTELE ILIE: Ba închide-i pe amindoi, rebegitulc! Şi inchide-i pentru totdeauna, din partea mea. Dar po mine lasă-mă în pace să-mi joc tabinetul meu si du-te-n plata Domnului, care s-a trudit să te facă după chipul si asemănarea lui si degeaba i-a fost truda, că
: n-a nimerit-o. CONU GRIGORE: Ai ajuns în mintea lui Georgică! Bine
că şi-a găsit tovarăş.
GEORGICĂ: Ia te rog, tată, să nu mă insulţi. (Se ridică.) Te ros; să retractezi!
CONL" GRIGORE: Nu te insult pe tine, pe el îl insult!
PĂRINTELE ILIE: LasăT, fine, că şi l sus a fost batjocorit, si scuipat si bătut pe cruce, dar praf şi pulbere s-a ales din necredincioşi, cum are să s-aleagă şi de nevrednicul tău părinte i-înd 1-oi duce să joace tabinet cu Belzebut cel negru peste tot, cum e rabla asta în cerul gurii!
CONU GRIGORE: Sfinte Sisoe, nici acolo n-am să scap de
ti ne ?
129

PĂRINTELE ILIE: Ba scapi, fiule! Că eu te-oi duce în cîntări numai pînă la gura cea întunecoasă a pămîntul-ui şi ţi-oi da drumul să te tot duci şi să nu te mai întorci. Dar grjă n-ai, fiule! Cărţi de tabinet ţi-oi pune şi-oi mai da şi de pomană cîteva perechi. Dar acu du-te, nu-mi sta chibiţ aici, că eu am chef de jucat tabinet!
CONU GRIGORE: Şi eu de ce să n-am chef? (Trînteşte bani pe masă.)
GEORGICĂ: Noi jucăm în, doi.
CONU GRIGORE: Om juca ia, trei,
GEORGIGĂ: Nu joc, că faci şmecherlîcuril
CONU GRIGORE: Vreau să'joc şi eu!
GEORGICĂ: Cit îmi dai?
CONU GRIGORE: Doi lei. •
GEORGICĂ: Mai jos de cinci nu stăm de vorbă.
CONU GRIGORE: Na patru!
GEORGICĂ: Cinci!
CONU GRIGORE: Schimbă doi lei!
GEORGICĂ: N-am.
CONU GRIGORE: Schimbă doi lei, popă!
PĂRINTELE !ILIE: Nu fac meşteşuguri de astea! Dă-i doi lei, că n-ai să mori!
CONU GRIGORE: Va să zică mă faci să pierd un leu! Lasă că scot eu paguba de la tine!
GEORGICĂ: Aşa! Acum poftim de joacă aici, că eu nu mai joc! (Vira banii in buzunar şi ascunde uşor scrisoarea, de care abia acum si-a adus aminte.)
CONU GRIGORE: Ce scrisoare _ai ascuns acolo? Ia dă-o - încoace.
GEORGICĂ: Nu se poate! Te rog să ai încredere în mine, că altfel e rău!
CONU GRIGORE: Dă-o încoace!
GEORGICĂ: Mă consider insultat dacă n-ai încredere în mine!
CONU GRIGORE: N-am nici o încredere! Dă să văd GEORGICĂ (ia poziţia de box): Mai zi o dată!

CONU GRIGORE: Dă să văd!
GEORGICĂ: Nu asta! Chestia cu încrederea! Ai ori n-ai?
CONU GRIGORE: Bine, bine! Am încredere!
GEORGICĂ: Acu, tată, dă-mi o marcă pentru scrisoare!
CONU GRIGORE: N-am! Cumpără-ţi.
GEORGICĂ: Poftim parale. (Ia de la preot.)
PĂRINTELE ILIE: Stai, mă, tătaralel Nu ţi-am dat o mulţime de gologani?
GEORGICĂ: Lasă că-ţi merge bine si cîstigi de la tata. Poftim bani, tată. Uite şi un leu cîştig. Şi dacă nu vinzi, iau pe degeaba.
CONU GRIGORE (ia banii): Du-te si ia o marcă, dar să ştii -că le-am numărat.
GEORGICĂ (revine): Să-mi dai şi un plic! Dar nu din cele de băcan! Din cele bune — ştii mata — plătesc cinstit! Nu ai'lă nimeni — ca pămîntul! Nu? Zău că nu? Bine! Părinte, dezleagă-mă de păcatul pe care trebuie să-1 săvîrşesc! Ai fost de faţă şi-ai văzut cum un tată romantic'îşi sileşte odraslele să fie păcătoase!
PĂRINTELE ILIE:'Ţe-am dezlegat, fiulel Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, amin!
GEORGICĂ: Nu! Eu deocamdată îi plătesc plicul ca să fiu împăcat. Poftim, tată, cinci lei. Dezlegarea asta de păcat o păstrez. Poate c-o să-mi prindă bine-mai tîr-ziu. (Iese.)
SCENA 9 CONU GRIGORE, PĂRINTELE ILIE
PĂRINTELE ILIE: Mori de dragul lui! Stai cu gura căscată la toată zbenguiala lui.
CONU GRIGORE: Ia dă cărţile şi nu mai mormăi de-a surda.
PĂRINTELE ILIE: „Părintele îşi sileşte odrasla să fie păcătoasă." Ai auzit?
130
131
CON U GRIGORE: Cine a spus asia?
PĂRINTELE 1LIE: Georgică a spus-o glumind si 01 guta
o simte -plingînd! CON U GRIGORE: Iar începi? Iar te amesteci în treburile mele? Dar lasă-mă, domnule, în pace, — pentru Dumnezeu! Mi-am luat stăpini pe cap si nu mai pot să spun o vorbă, nu mai pot să-mi fac un plan. Am ajuns să-mi fie teamă să mişc un deget în casa asta, că-mi sare haita în gît. Dar scutiţi-mă cu-atîla interes, că mi-i părul alb în cap si oi fi avînd si eu dreptul să am socotelile mele şi judecăţile mele!
PĂRINTELE ILIE: Aibi-le, Grigore, dar vezi să nu osin-deşti cu ele tocmai pe cine nu 'trebuie! Uite, acum eu îţi vorbesc cu toată cinstea şi cu toată prietenia! Mie nu-mi place ce se petrece cu Olguţa. A slăbit, s-a schimbat si i-a pierit rîsul de pe gură! CONU GRIGORE: Foarte bine! Era si timpul!,A/i, mîine, p mărit! S-a dus vremea copilăriei! N-are să se zbăn-ţuiască omul o viaţa întreagă. Se gîndeste. chibzuieşte la rosturile lui, începe să-si dea seama de calea pe care-o apucă — în sfîrsit, i se ridică perdeaua de pe ochi... Cine Dumnezeu n-a trecut pe acolo? PĂRINTELE ILIE: Tu!
CONU GRIGORE: Aşa crezi? Şi de ce? Fiindcă am scos-o pe Sofica, noaptea, din casa lui tată-său, arn suit-o 'in călească si pe-aid ne-a fost drumul? Dar ce? Iţi închipui tu că mie mi-a venit uşor să încep viaţa cu un surtuc pe mine, cu rochiţa cu care fugise ea, cu un sal şi cu muscata ceea pe care i-ai dal-o t\i? Că asta a fost tot ee a luat cu dinsa. Iar de Sofica ce să mai spui? Cum s-o fi zbătut, ce-o fi pătimit pînă să cuteze să fugă cu mine, numai unul Dumnezeu ştie! PĂRINTELE ILIE: Bine, omul lui Dumnezeu, dar alta-i să ştii că fata ţine ia doi oameni, si alla-i să nu ţie la

•- nici unul. Dar ce are ea de-a face cu Ionică, ori cu cela
;'• de la Federală?
CONU GRIGORE: Ai să zici că are cu Radu. Ba da, la asta
te gindeşti, şi eu cred că are. PĂRINTELE'ILIE: Apoi atunci?
CONU GRIGORE: Apoi atunci să stăm si să vedem ce-i! Eu am făcut o prostie în viaţa mea, o prostie mare! Şi anume, că nvam luat tlupă vînturi şi în loc sa-mi dau fata la şcoala normală, s-o fac învăţătoare, cum sînt si eu, am dat-o la liceu. Tot aşa prostie am făcut şi cu băietul — decît la băiet e altceva. El îşi croieşte drumul lui cum poate şi pe unde poate. Dar cu Eata-i bucluc, pentru că la tV-meie trage greu şi naşterea, si gologanul — şi femeia îşi capătă în lume locul pe care i-i dă bărbatul. Cine, mă rog ţie, ii nărod să-si lege de «gH piatra de neant prost si fără bani? PĂRINTELE ILIE: Radu. — De ce taci? Acu poli să spui
drept, că a cerut-o!
O-NU GRIGORE: Ei da, aşa-i: a cerut-o. Dar ou din fata mea nevastă de miutuială nu fac. Mie odrasla de boieri să nu vie să-mi -spuie că i s-

au aprins călеîiele după fiică-mea şi că nu mai găseşte alta pe lume. Povestea f.eoa cu coana Tudora — că-1 lasă moştenitor — n-o cred eu. Cum are să lese ciocoaica de la Mînjina, moşia . pe mina fetei mele? Dar ce-s, eu decît un dăscălaş acolo, într-un fund de sat? A sta-i semn de mare sărăcie, mă frate, dacă a ajuns să se gindească la cele citeva fălci de pămiiit ale mele. De altfel, nu-1 mai prin/i pe-aici. Ascultă-mă pe mine! PĂRINTELE ILIE: Bine, măbătrîn f ară minte, dar dragoste
pe lumea asta nu mai este?
CON L GRIGORE: Dar Iu unde Dumnezeu o mai vezi? Acuma-i prea multă socoteală pe lume, ca să mai aibă loc şi dragostea. Nu rîde tu aşa. că nu vorbesc înbobote!
133
132
Uită-te la Georgicâ: box, nu poate suferi femeile, pentru că a văzut el la teatru nu ştiu ce piesă de Strind-berg... n-are respect de nimeni si, de unde poate, ciupeşte gologani. Deştept — ţi-i dreg de el —, dar să nu-i ceri inimă. Şi ca el îs toţi de azi! Olguţa, dacă era o învăţătoare — acolo, i s-ar fi părut că Ionică e de teapa ei. Dar am dat-o la liceu si iaca i-a intrat în inimă altă lume. De aceea, pricep de ce o fi mai pornită spre Răducu. Decît chibzuinţă mea asa-i: mai bine un drob de suferinţă la început, decît o viaţă de lacrimi si cine ştie ce ruşine mai tîrziu.
PĂRINTELE ÎLIE: Prăpăstios eşti! D-apoi bine, Grigore, tu vorbeşti de Răducu, de parcă acu ar fi venit din fundul lumii. Dar ce Dumnezeu, a crescut între noi, omule, îl ştim ce sînge are în el şi slavă Domnului...
CONU GRIGQRE: Apoi nu mă face să-ţi arăt eu alb pe negru care-i adevărul'.
PĂRINTELE ILIE: Şi ce ai să-mi arăţi? Sufletele oamenilor scrise pe hîrtie?
CONU GRIGORE: Ba fapte, domnule, fapte!
PĂRINTELE ILIE: Să le văd! Hai arată. Nu vezi că ţi-i ruşine şi ţie de ce spui ?
CONU GRIGORE: Aşa? Ei atunci ascultă aici. (Scoate din buzunar o scrisoare.) De două săptămîni primesc, mai în toată ziua, cîte o scrisoare de asta.
PĂRINTELE ILIE: De la cine?
CONU GRIGORE: De la un om în toată firea — om de încredere, în sfîrşit. Ascultă: scrisoarea asta azi am primi t-o (citeşte). „Să nu credeţi că sînt o persoană interesată în cauză. Dar eu simpatizez peste măsură pe drăguţa dumneavoastră fiică si n-aş putea să înăbuş mustrările de conştiinţă ce le-as avea, dacă tăcînd d:n laşitate, nu v-aş informa asupra acestui al doilea pretendent." (Vorbind.) ... Vorbise întîi de altul... „care se
m
numeşte Radu Cociaş. Fără îndoială, domnişoara Olguţa se va lăsa convinsă de dumnealui, însă dumnealui este un om care n-are s-o facă fericită, pentru că dumnealui n-a putut să facă fericită pe nici una din nenumăratele femei cu care s-a iubit. V-aş putea da tot felul de nume, dar destul să spun că chiar acum, cînd pretinde că vrea să se căsătorească, întreţine legături nepermise cu o văduvă din strada Brăilei şi cu soţia unui evreu angrosist de vinuri. De altfel, domnia sa s-a . lăudat că nu ia fata dumneavoastră decît pentru că îl obligă tatăl său, care a f ost obligat acuma să mai vîndă două hectare de pămînt şi că n-o iubeşte. Grăbiţi-vă deci si cred că nu puteţi înlătura primejdia decît mări-tînd fata cit mai repede..." (Vorbind.) Şi aşa... mai departe! Ei? Poftim! Alb pe negru.
PĂRINTELE ILIE: Dar tu înainte de a te însura n-ad trăit cu trei femei in sat?
CONU GRIGORE: Dar n-auzi, domnule, că si acuma!
PĂRINTELE ILIE: Ia dă scrisoarea încoace. Nu vrei? Am înţeles! Ai seri s-o singur!
CONU GRIGORE: Trebuie să f ii nebun! Poftim!
PĂRINTELE ILIE: Lasă s-o citesc toată.
CONU GRIGORE: Dar asta nu interesează — aici îs fleacuri!
PĂRINTELE ILIE: Uite că-1 înjură şi pe Ionică... Ăsta-i omul tău... Dar bine-i zice: va să zică şi el trăieşte cu Mărgărita lui Mazîlu şi a dat Dobrin cu barosul în el.
CONU GRIGORE: Asta nu-i adevărat! M-am interesat eu!
PĂRINTELE ILIE: Dar încolo e adevărat, nu? Cine scrie e din Galaţi ori de aici? Yăd că-i cunoaşte pe amîndoi — scrisoarea trimisă din Iveşti... Ce are a face una cu alta?... (Priveşte plicul.) Eu am văzut undeva plicuri de astea... (îşi aduce aminte. Izbucneşte într-un rîs din toată inima. Abia să treacă si, la ivirea coanei Sofica, rtsul izbucneşte din nou.)
135

SCENA 10
ACEIAŞI, COANA SOFICA
COANA SOFICA (rămîneocHpă ndămnriiă): Ce rlzi. părinte?
PĂRINTELE ILIE: la ascult», cumătră, după vîri'ul nasului te cunosc că azi ai primit o acri soare.
COANA SOFICA: Da, i-adevărat!
PĂRINTELE ILIE: Şi-acolo îi încondeiat al dracului Răducn şi contabilul de la. Federală.
COANA SOFICA: Rad ucu da... despre contabil, aşa. In treacăt... Dar de tinde ştii dumneata? Eu lui Grigoro m-am tot ferit să-i spun...
PĂRINTELE ILIE: Păi şi el primeşte, şi el s-a ferit să-ţi .spună, (/ar polop f/c ris.) l-ascultaţi aici. un sfat bun. Ar cam trebui să sfîrsiţi cu prostiile astea.
CON(J GRIGORE, COANA SOFICA: Adică ce crezi, pari rite? Ce vrei să spui, mă?
PĂRINTELE ILIE: Nu cred nimic şi nu vrenu să spun alta, decît că vă jucaţi ca doi copii cu un foc marc şi focul acela se cheamă sufletul Olguţei. La voi nu joacă rol nici averea, nici dragostea, ni"i nimic! Numai ambiţiil • voastre. Vouă v-a intrat în cap cîte un ghid şi nu vă lăsaţi de dînsul din joacă.
CONU GRIGORE: Din joaca? Ei, as ta-i f mm os l
PĂRINTELE ILIE: Din joacă, dai Şi din incăpăţînare.
COANA SOFICA: încăpăţinare?
PĂRINTELE ILIE: Aşa cum am zis, cumătră! Că pro» ar fi trist lucru pentru sufletele voastre, dacă ar fi dinadins. Aţi fi ca cele două femei de Ja judecata lui Solomon. Dar ce-ar fi mai rău, ar fi că intre voi nu s-ar afla femeia cea bună, care n-a lăsat copilul la tăiere. Şi atunci, vai şi-ama r de biata Olguţa.
CON U GRIGORE: Si tu ce-ai face In locul nostru? Ai da fata aşa, cui iţi iese în cale?
COANA SOFICA: Da zău!
PĂRINTELE ILIE: Nuuu! Pe semn dumnezeiesc, cumătră.
Să zicem, de pildă, că o cer doi. Stai colea şi ai încolo
Federala şi încoio crişma lui Ionică. Scuipi in palmă,
baţi aş»... şi te iei după scuipat! CONU GHiGORE: Rău trebuie să fi ajuns eu, de-am ajun?
de batjocura ta.
PĂRINTELE ILIE: A! Asta-i drept! COANA SOFICA: Ea nu zău, părinte, crezi că nouă ni-i
inima uşoară că nu ne înţelegem?
PĂRINTELE ILIE: Mintea vi-i uşoară, cumătră, nu inima. CONU GRIGORE: Tu rlxi! A ti t»'ştii! Dar tu crezi că m i-i

uşor să nu mă înţeleg cu nevastă-mea? Şi cind doi
o<meni ca noi se ceartă... PĂRINTELE ILIE: Cistigă al treilea!. CONU GRIGORE: Carc-i acela? Tu? Spune, care-i acela?
; SCENA 11
ACK1AŞI. GEOMGICĂ
GEORGICĂ: Nenea Rad ucu! Vine nenea Rad ucu, pe uliţa
Mînjinci. E căiare pe un cai teribil. Mă duc, să-i deschid
por;rta... (les<>.) PĂRINTELE ILIE: Ei! Aţi amuţit! Vezi, mă rablă, că a
venit iar? Acu intrcbaţ-i-i de cele scrise în scrisori —-
arătaţi-le, să s pui e omul ce este şi ce nu-i. Chemaţi
fata. să spuie şi ea. CONU GRIGORE: Asta ar mai trebui l Să mă iau după
mintea fetei! Un copil! PĂRINTELE ILIE: Dar dacă ar spune că iubeşte pe Ionică,
ai zice că bine a ales! COANA SOFICA (cu necaz): A! Fireşte! Noroc că mai sînt
şi e» pe aici! CONU GRIGORE (supărat); Ia te rog! Cu tine Dumnezeu
se mai înţelege.
GOANA SOFICA: Halal! (Supărată foc.) Să-mi spui tu mie aşa vorbă, din pricina mototolului cîreiumarului!
CONU GRIGORE (supărat): Ia te rog să nu vorbeşti ca Georgică. Că la urma urmei nici hamalul tău nu-i mai breaz!
COANA SOFICA: Hamal, nehamal, vorba-i că are bani şi are meserie bună! Aş vrea eu să am bărbat ca ei!
CONU GRIGORE: Dar du-te, cucoană,la dînsul şi lasă-mă să-mi mărit fata rum mi-am dat cuvîntul de om cu părul alb.
GOANA SOFICA: Aşa? Va să zică asta-i? Apoi dacă-i pe
aceea;, şi eu mi-am dat cuvîntul că nu pot. PĂRINTELE ILIE: Bine, oameni buni, de ce nu spuneţi
aşa? Păi e aşa de limpede, cum nu se mai poate. Spune-
ţi-i băiatului ăstuia să se ducă şi să-şi caute de drum.
Şi dacă n-aveţi cutezanţa, iaca i-oi spune eu. CONU GRIGORE: Ba te rog, să nu te amesteci în irebile
mele. Am şi eu cutezanţă..
PĂRINTELE ILIE: Atunci îi spuneţi şi gata. -CONU GRIGORE: Dar nici vorbă c-âm'să-i spun! Ce? Mi-i
frică mie de el? Dar cine-i el la urma urmei? Toate ca
toate, pînă unde-i vorba de copila mea! COANA SOFICA: Dar nici vorbă! Cum am să-mi dau eu fata
să se ducă unde a înţărcat dracu copiii... şi să moară de
foame pe-acolo.
PĂRINTELE ILIE: Dar să ştii că-i spun eu, dacă nu-i spuneţi voi!
CONU GRIGORE: Ia te rog să nu te-amesteci în trebile
noastre. Am să-i spun eu!
COANA SOFICA: Dar ce, crezi că eu n-am gură? CONU GRIGORE: li spunem amîndoL GOANA SOFICA: Amîndoi! Scurt şi cuprinzător.
CONU GRIGORE: Scurt şi cuprinzător: două vorbe. COANA SOFICA: Două vorbe şi gata! CONU GRIGORE: Şi gata l
138
SCENA 12
PĂRINTELE ILIE, COANA S0F1CA, CONU GRIGORE şi RADU
RAD U: Bine v-am găsit! (Sărută mina coanei Sofica, dă mina cu părintele si conu Grigore.)
COANA SOFICA': Bine-ai venit!
CONU GRIGORE: Noroc! (Mică pânză.) Frumos cal! E al coanei Tudora?
RADU: Nu, al meu!
COANA SOFIGA: Aşa? Dar parcă avea ea unul la trăsură...
RADU: Nu, ăsta-i cumpărat de mine, acu o săptămmă. Şi nu-i scump: vreo cincisprezece mii de lei; un fel de rasă Orloff. Ţine de la Galaţi
la Mînjina, fără să simtă. De altfel, fac cam des drumul ăsta şi teamă mi-i c-o să-1 fac si mai des.
CONU GRIGORE: Zău? Da ce-i cu coana Tudora?
RADU: Inima merge prost. Un fleac de supărare poate s-o dea gata. -
COANA SOFICA: Ei, nu mai spune! Şi cine ştie pe-a cui mînă încape gospodăria ei!
RADU: De! — Ştiu eu? Dacă n-o fi avînd vreun testament special, eu aş fi singurul moştenitor.
CONU GRIGORE' (face ochiimari'): Adevărat?
RADU: Dar, în sfîrşit, să nu mai vorbim de asta! Să dea Dumnezeu să-si trăiască zilele toate. Mie-mi merge destul de bine — slavă
Domnului! Am avut un rod bun de tot anul ăsta, aşa că am mai cumpărat cinci hectare. Acu fac o fermă chiar în buza Galaţului. Via are un
rod minunat. Fac o c.ăsută chiar acolo — o căsuţă simplă — să fie gata pînă la iarnă şi ce-o fi, om mai vedea noi. J Ei! Cum stăm?
CONU GRIGORE: Dă, bine... dar conu Zamfir ce mai face?
COANA SOFICA: Şi coana Măria? Zău, chiar adineauri vorbeam noi şi m-apucase dorul să-i mai văd.
RADU: La nuntă.
139
', , !,i :i i '•
h1!','1]
f^ •n
COANA SOFICA: La care nuntă? RADU: La nunta mea.
CON U GPJGORE (se face că pricepe ttrzw): Al Da! (Ris
silit.) Ei bată-te să te bată... Aşa zi... nunta ta. COANA SOFICA: A! Nunta Jui... Da! Ba nu zău, RăJucule,
ţie ţi-a fost vorba înadins? RADU: Ce vorbă este asta? CONU GRIGORE: Ei, femeia vrea să spună că, aşa de repede,
adică...- şi mai este vreme...
RADU (se scoală): Da! Am înţeles. Eu v-am rugat şi rîndul trecut să-rni spuneţi limpede şi de-a dreptul. Nu-mi place vorba lungă.
COANA SOFICA: Stni, bre. Răducvile. n-o lua turceşte! Tu
trebuie să înţeleşi că ne eşti foarte drag, dar... RADI*: N-aveţi fală'dc măritat...
CONU GRIGORE: Iii. vorbă, cum să /ic că n-am, dacă am? ' RADU: Atunci iţi fi 1'ăgy.duit-o cuiva... (Tăcere de moarte.)
Ei. asta este?
CONU GRIGORE (bîlttie. ceva — srsturi fără rost): Nu că... COANA SOFICA: Nu, vezi, ce să'fă»fulu;m?... PĂRINTELE 1LJE (fyi ia
pălăria}: Să vă fie ruşine obrazului! Apoi pe mine nu mă mai vedeţi pe-aici! (Şi dă să plece.)
COA \A SOFICA: Părinte, dar ce înseamnă asta?
CONU GRIGORE: Stai bre, omule. Ce? Ai înnebunit?
PA R f.\TELE ILIE: N-am înnebunit cu. voi aţi înnebunit. Dar de-acura puţin îmi pasă! V-am spus, arn stăruit, v-am arătat şi de-a surda am
vorbit, ca la ist stîlp de lemn. Rost rm mai am aici. dacă vorba şi stăruinţa mea îi sămînţă zvîrlită pe piatră. Rămineţi cu bine şi să vă •dea
Dumnezeu fericire. Lăsaţi-mă să plec... COANA SOFTCA: Părinte, dar penlr.u Dumnezeu!

CONU GRIGORE: I-ascultă, ţi-i a glumi? Ori vorbeşti dinadins?
PĂRINTELE TLIE: Iaca. vezi. se int.iniplă să vorbesc dinadins, că am mai văzut prăpăduri dinaintea ochilor mei
140

şi inima asta bătrînă nu mai poate să mai vadă altele. Şi daca voi, ca fericiţii clin Biblie, nu ştiţi ce-i suferinţa, cată s-o aflaţi fără pierdere de vreme. Dar eu nu pot. să văd cum îngropaţi voi zilele Olguţei mele. Că acu văd ; eu că-i mai mult a mea decît a voastră!
COANA SOFICA: Vai de mine, părinte, dar cum vorbeşte
şi sfinţia ta. CONU GRIGORE: Dar ce-am ajuns eu, omule, duşmanul
fetei mele?
PĂRINTELE ILIE: Duşmanul sufletului' meu, Grigore! Că tu niciodată n-ai înţeles.cum rodul trupului vostru era plămădit cu inima mea. Eu mi m-arn uitat c-aţi bătut-o în cuie ca să vă bucuraţi voi. M-am întors aici, umilit, curn e clinele cel alungat şi năpăstuit şi mi-am aninat viaţa de rămăşiţa zilelor voastre, ca să ocrotesc, cu sufletul, ce-aţi făcut voi cu carnea.
'/C COANA SOFICA: N.u-1 lăsa, Grigore! Părinte! Dar cu ce-am greşit?!
PĂRINTELE ILIE: Uite colo, Grigore. că-ţi vine Ionică. Ţine-1 pe dînsul, eâ-i inimă tîtiără. La ce vă foloseşte o rablă bătrînă ca mine?
CONU GRIGORE (lipind): Să nu pleci. popă. că fac o nenorocire! înţelegi tu? Nenorocire fac. M-auzi ce spun eu, ori nu m-auzi? Nu mă face să-mi pierd mintea, că dau dracului şi casă, şi fată si Ic dau dracului şi pe tine! (Ameţit, vorbeşte încet. Părintele pleacă.) Vai de mine, înnebunesc! Nici nu mai văd înaintea ochilor... A plecat? De ce nu 1-aţi ţinut.? (7 ipâ.) De ce nu 1-ai ţinut, femeie? (Moale şi deodată.) Lua-ţi-ar dracul contabilul! Din pricina contabilului de la Federală să se supere popa pe ruine! Parcă ar fi contabil la Banca Naţională de la Bucureşti, aşa m-ai amărît cu el. Să nu te-aud! Alt ginere n-ai mai găsit? Să nu te văd pUngîndcăfae o nenorocire! X\NA SOFICA f[jl.îni>înd): lartă-tnă, Grigore... Eu din dragoste pentru fată... aşa am crezul... iartâ-mă...
141
CONU GRIGORE (muiat deodată): Ei, nu plinge... nu mei pllnge... Haide, iartă-mă... Faci ce vrei tu... numai s nu mai plîngi,... Iartă-mă. (îi sărută mina-) Hai du-ti că uite, vine băiatul cela, să nu te vadă plîngînd... (Coan , Sofica iese, conu Grigore dă cu ochii de Radu, începe să-ţ verse focul pe dtnsul.) îmi pare foarte rău, Radule, c din pricina ta am eu asemenea buclucuri. Nu sade frumo Deloc... Nu rîde, că nu-i de rîs! Omul să nu stărui a se decît cînd se cuvine. Tu... (Dă cu ochii de Ionică.) Uite \ cum vine,' haida-hai, haida-hai! Calcă încet, să nu K scufunde pămîntul sub el. Cică ăsta-i tînăr...
SCENA 13 CONU GRIGORE, RADU şi IONICĂ
IONICĂ: Bună ziua!
CONU GRIGORE (îl strtmbă): Bună ziua! Mă mir că nu ţi-a fost frică să deschizi gura! Băiat tînăr eşti dumneata? Halal! Şi din pricina dumitale m-am certat eu la cuţite cu popa, 3ua-l-ar dracu! Acu, din pricina dumitaîe nu mai vine Ja mine în casă. Dar cine eşti dumneata domnule ca să mă cert eu cu popa din pricina dumitale? Ce eşti? Inspector, ministru? Ce dracu eşti?
IONICĂ :Dar coane Grigore, ce-s eu devină...
CONU GRIGORE: Ce eşti de vină? D-apoi mă rog dumitale, domnule, nu ştiu cum îţi zice, datu-ţi-em eu drumul să vii la mine în casă... ori nu? Şi de ce, mă rog, ţi-am dat voie să vii la mine în casă, cînd aveam aici o fată de măritat? Hai?
IONICĂ: Vai de mine, coane Grigore, dar eu n-am făcut nici o gresală!
CONU GRIGORE: Apoi ce fel de tînăr eşti dumneata, să te fereşti de gresală, cînd te împinge omul la fata lui?
142
Mă rog, ce, ce mai voiai de la mine? Să ţi-o pun în braţe? Să-i lipesc buzele de freza dumitale? Dormne iartă-mă!
FONICĂ: Coane Grigore, dar ce trebuia sa fac?
CONU GRIGORE: Să te duci dracului, să te spînzuri, s-o omori... Dar s-o faci sa te iubească, nu să-i aduci flori, să-mi fie mie senin rău în casă... Auzi, domnule! ce nuî întreabă!
IONICĂ: Ba nu zău! Nu era s-o fur?
CONU GRIGORE -(violent): Dar de ce n-ai furat-o, domnule? Cine te-a împiedecat?
IONICĂ: Să vă fac eu ruşinea asta?
CONU GRIGORE (în paroxism): Ruşine? Da ce? Eu i-a m făcut ruşine lui bunică-său cînd i-am fu rât-o pe Sofica? Cinste i-am făcut, domnule, cinste, nu ruşine! Dar tn-buie să fie cineva om. ca să facă aşa ceva, nu un ăia, cum te-a poreclit Georgică. (Alt ton.) Acuma mă duc să ţi-o trimit pe Olguţa încocce şi dacă in cinci minute nu aranjezi cu ea, poţi să te duci la toţi dracii, mototol ce eşti!

SCENA 14 IONICĂ şi RADU
IONICĂ: Ce-a fost asta, Răduc-ule?
RADU: Acum sînt lămurit! Uite, Ionică... Conu Grigore vrea s-o mărite'pe Olguţa cu tine; coana Sofica cu contabilul de la Federală, şi eu vreau s-o iau eu.
IONICA: Va să zică e adevărat că vrei s-o iei.
RADU: Da. Acuma,' tu ştii cum slnt. Dărîm tot si fără milă cînd e vorba de ceva care rni-i neapărat trebuitor. Contabilul nu-i nici o primejdie. N-am nici f- o datorie faţă de dînsul. Cu tine-i altceva. Am crescut "" laolaltă, am învăţat ani de zile în aceeaşi bancă, mi-eşti drag. Nu vreau să fie nici durere, nici amărăciune între noi. Mi s-ar părea mie că-mi încep prost viaţa, dacă ar trebui să lovesc într-o inimă cinstită ca a ta.
143
între noi doi, insă, stă Olguta. Poţi să-mi spui ci'!;; stau lucrurile?
IONICĂ (după o pauză, învins, sincer, dulce): N:am st:ni pînă acum că vrei s-o iei. Bănuiam, dar... In sfii-şil; Tu ştii că eu n-am avut niciodată doruri mai sus de mine. Mi-a fost ruşine să rîvnesc prea mult. Drept să-ţi spun, nici nu mă gîndeam...
RADU: ...la Olguta.
IONICĂ: Da. Eu învăţător — tata circi umăr — hu-i ruşine, dar nici laudă... Eu am suferit mult în ş<.:o:iJă din pricina asta. Omul zice „ţăran" şi-i mult mai frumos declt „clrciumar". Poţi sa explici! Ce nu se poate explica? Dar e ciudat. Iu sflrşit... Am ui^tt de unde am pornit...
RADU: Spuneai că eşti învăţător şi tatăl tău...
IONICĂ: Da — tu ai .mintea limpede — eu mă pierd repede. Am văzut-o pe domnişoara 01 guta — mi-a plăcut. Dar ea a făcut liceul, credeam că are să facă şi universitatea — şi nu mă gîndeam că s-ar pute» vreo apropiere Intre mine şi dinsa. Omul visează uneori fleacuri — dar astea-s visuri — nu le poţi împiedica — nu-i aşa? într-o zi. conu Grigore îmi spune la şcoală că n-o mai lasă pe domnişoara să urmeze universitatea şi vrea s o mărite cu un învăţător. Asta, înţelegi tu, a răsturnat tot, mi-a schimbat viaţa. (Brusc, îyi acoperă ochii cu mina.j
RADU: Ei ce-i. Ionică? Ce-i asta? Plîng'i? Ionică! Haide, uită-te la mine. îţi mărturisesc un mcru: din clipa asta siguranţa mea s-a dus... Şi fără să te duşmănesc. Eu n-aş putea să plmg.
IONICĂ: Asta-i slăbiciune! M-a u umilit tare mult ,şi-am plîns uneori — dar m-am ascuns prin colţuri. Faţă de tine nu mă ascund. Nu, Hadule! Eu simt care-i deosebirea tntre tine şi mine. La mine, i ui mă spune că nu pot trăi fără dinsa, şi ca pul zice: ea n-are să poată trăi cu tine. La tine, toate-s limpezi şi hotărî t c.
l «4

RADU: îţi exagerezi umilirea.
IONICA: Nu! Nu ştii tu plnă unde poate să meargă. Şi conu Grigore. care n-a înţeles nimic, nimic. (Lacrimile i! înăbuşă.) Ascultă, Radule, tu ai neamuri bune. Mută-mă de-aici, că nu mai pot Indura... RADU: Nu. Lovitura văd e-am primit-o eu, In plin. Nu-ml dau bine seama, fiindcă prea e aproape, dar poate că n-aş fi In stare să trec peste toate astea. O iubeşti! IONICĂ: Asta nu-i dragoste ! E ceva bolnav, ceva deznădăjduit — osludit dinainte. La ce foloseşte, dacă domnise u-a 01 guta — vezi ce diferenţă fac, fără să vreau: domnişoara. Olguta! Şi crede-mă că n-am ajuns i niciodată, In mintea mea, să-i zic altfel. (ADU: Uite ce-i, Ionică. Acum, că ştiu tot, nu f amine alta dtH-H să lăsăm să treacă vremea. Fă-o pe Olguta să înţeleagă ce-i în inima ta. Şi-i mult acolo! Te rog eu s-o faci să înţeleagă. Ea trebuie să ştie. ce jertfeşte in cazul clnd vine după mine, şi eu ştiu acum ce am să-i datorez. De azi înainte, noi trebuie să mergem orbeşte, după cum ne porunceşte sufletul. (Trece mina peste, ochi.) E îngrozitori Nu ştiu in ce roman rusesc am citit un lucru. Doi prieteni se duşmăneau de la o femeie. Unul dormea — erau într-o barcă. Celălalt 1-a sărutat — pe urmă i-a tăiat gîiul şi 1-a a/.virlil în apă... Sărută-mă, Ionică... Să le sărut şi eu. si rămas bun l (Pleacă.)
SCENA 15
ÎOXICĂ, OLOI 'ŢA
'A: Drum bun, Radule, drum bun!... (.9e învirte
fără rost. Pare ameţii, îşi ia pălăria; ar vrea să plece yi nu xe îndură. Tresare, uitînda-sc afară, şoptit.) Ce ingroxitor goneşte l

13 _ TVA',™ - V. I. Popa
14
OLGUŢA (intra repede): Cine a trecut călare în goană? Radu? (Uluită.) A plecat? (Şoptit.) A plecat? De ce-a plecat aşa? De ce?... De ce goneşte calul?
IONICĂ (îşi face curaj, se hotărăşte): Domnişoară OJguta...
OLGUŢA (dînd din cap): A plecat... aşa!
IONICA: Domnişoară Olguţa, de mult voiam să vă spua ceva...
OLGUŢA: Spune, Ionică.
IONICĂ: Domnişoară Olguţa, noi ne -ştim de mici. am crescut laolaltă, ne-am jucat împreună şi ne-am înţeles totdeauna...
OLGUŢA (carg lacrimile şiroi din ochii ei): De ce-a plecat . aşa?
IONICĂ (primeşte lovitura şi cedează): Aşa-i că-1 iubeşti mult? ,f
(Olguţa izbucneşte în plîns şi se întoarce cu spatele. Ionică îşi ia pălăria şi, hotărît — liniştit, aproape senin — pleacă încet, ca un om care n-o să se mai în-toarcă.)
SCENA 13 OLGUŢA, GEORGICĂ'
GEORGICĂ (se apropie de Olgnţa, îi ridică capul, îi şterge ochii si-o sărută): M-a făcut knock-out măgarul!
OLGUŢA:' Cine?
GEORGICĂ: Mototolul cîrciumarului! A plecat, şi-i erau ochii pJînşi.
OLGUŢA: De 'ce-a plecat aşa?
GEORGICĂ: Cine? Mototolul?
OLGUŢA: Nu, Răducu. Ce-o fi fost aici?
GEORGICĂ: Nu ştiu — ceva din pricina bătrinilor.
OLGUŢA (trece la masă — pUnge — sade): Ţi-a spus că se întoarce ?
146
GEORGICĂ: Nu! M-a dispreţuit! Nu mi-a spus nimic. dar n-ai văzut în ce goană a plecat? Asta înseamnă că tot în goană se întoarce. Cel care pleacă încet, acela-i greu de întors — cum îi mototolul. (Grav.) în orice caz, pregăteşte-ţi un costum de cadînă, fiindcă am să fac un scenar de film care se va numi „Răpirea din Serai". Ţie-ti dau rolul principal, şi eu... am să joc pe eunucul trădător.
SCENA 17 OLGUŢA, GEORGICĂ şi CONSTANTIN
CONSTANTIN: Sărut mîna!
OLGUŢA: Ce-i, Constantine?
CONSTANTIN: M-a chemat coana Sofica.
OLGUŢA: A*! Da! O chem îndată. (Pleacă.)
GEORGICĂ: Bravo, Constantine! Am să-ţi dau şi eu să-mi duci două scrisori. Uite-le ici. Dar pe asta să n-o vadă mama, şi pe asta să n-o vadă tata. Asta n-are marcă: îi pui tu la tîrg. Uite gologani: ascunde-le bine.
CONSTANTIN: Amîndouă la un loc, să nu le vadă nimeni. Am eu un buzunar de taină!
SCENA 18 CONSTANTIN, COANA SOFICA, GEORGICÂ
)ANA SOFICA (grăbită, cu scrisoarea sub şorţ — minte vădit): Fugi de-1 cheamă pe tată-tău, că nu ştiu ce are să-i dea lui Constantin.
(Georgică pleacă.) Ascunde-o repede! Dar ce? A căzut marca? Dă-o încoace şi dă
»-. repede plicul... Dă-1 încoace.
pONSTANTIN (încurcat): Păi lăsaţi, că pun eu la tîrg...
147
l!' v
COANA SOFICA: Ei lui de. mai repede! CONSTANTIN: Păi să vedeţi, mai am două plicurî din
sat... COANA SOFICA: Ce din sat? Trebuie să fie de la Georgjeă,
doară eu i-am dat plicuri. CONSTANTIN: Ştiţi că eu nu ştiu să citesc şi mi-a dat
şi dumnealui unul fără marcă... (Arată plicurile.)
Vedeţi dumneavoastră care este...
COANA SOFICA (dă de plicul lui conu Grizore): Dar ce-i
plicul ăsta P CONSTANTIN: Păi, n-aţi spus dumneavoastră că i-aţi
dat...
COANA SOFICA: Ei, acu s-a limpezii! Lasă că-i arăt eu lui! Grigore! Georgică! Ia poftim încoace. Poftim încoace!
SCENA 19 . -- ACKIAŞI, GEORGiCĂ şi CONU GRIGORE
GEORGICĂ: Ce-i. mamă?
CONU GRIGORE: Ce-i?
COANA SOFICA: Ia te uită, bărbate, cum îşi bate joc copilul ăsta! Uite cine-mi scria mie plicuri de astea! Ei ce zici, Grigore? Scrisori anonime si înjurături şi bătaie de joc. pentru bietul contabil... Apoi nu ţi-n fost păcat de Dumnezeu să terfeleşti nisle oameni cumsecade?
GEORGICĂ (pricepe si începe să rîdă): Ha! hal ha! Tată, ce zici matale de treaba asta?
COANA SOFICA: Şi mai rizi, hai! înţeleg să ţii la soră-ta, dar ce-ai avut cu oamenii? Piuă si pe Răducu să-1 batjocoreşti?
GEORGICĂ (deodată, serios): Ce? Eu pe nenea Răducu? 143
SCENA 20

COANA SOFICA, CONU GU1GORE, CONSTANTIN
(Hainuli mau o clină, se privesc, apoi plimbi ndu-se nervoşi, in aşa do stingheriţi unul faţă de altul, că nici în faţa evidenţei nu se pol da bătuţi.)
CONU GRIGORE: Dar nu cumva se întîmplâ să cunoşti şi plicurile astea? (Seoale din buzunar plie.ul pe care-l citise jiărintelui.)
- GEORGICĂ: Hai ha! Am înţeles! Le cunosc! Le cunosc! COANA SOFICA: Ce-ai înţeles? CONU GRJGORE: Mă rog, ce-ai înţeles? (EORGICĂ: Cine nu-i vinovat să-mi arunce piatra. Ia uitaţi-vă unul la altul. Romantici bătrîni ce sînteţi l Dar faptul că I-aţi înjurat pe nenea Răducu, Inii rezervă dreptul să-1 ră/bun cu alt prilej, (lese triumfător.)
' CONU GRIGORE: Ce vrea să zică ăsta? COANA SOFICA: Ştiu eu?! N-am priceput nimic! CONU GRIGORE: Prostii!
COANA SOFICA: Chiar prostii! , CONU GHIGORE (dă m oehii de Constantin, care s-a făcut
mic .vi fiindcă trebuie- să se răzbune pe cineva, porneşte):
Uite. Constantin aşteaptă! COANA SOFICA (de asemenea furioasă): Ce mai vrei,
Constau i ine? CONSTANTIN: Apoi ce să vreau? Ia, m-ani abătut si eq
pe la alde dumneavoastră... CONU GRIGORE: Ha te-a chemat Sofica, să-ţi dea nişte
plăcinte din cele de ieri...
COANA SOFICA (răzbunătoare): Apoi iaca îi râu, că n-au H - mai rămas plăcinte... Nu-i aşa, Constantine?...
l
_ C O II T I N A
ACTUL III
Noaptea, tîrziu.
SCENA l
CONU GRIGORE şi COANA SOFICA
CONU GRIGORE: Să-mi facă el mie una ca asta!...
COANA SOFICA: Dar lasă, Grigore, lasă! Ia adă-ţi şi tu aminte de acu douăzeci şi cinci de ani...
CONU GRIGORE: Acu douăzeci şi cinci de ani era altceva! Alţi oameni, alte întîmplări, Sofico!
COANA SOFICA: Totuna, Grigore, şi atunci ca şi azi... Numai nouă ni se pare, Grigore... Nu se schimbă nimic pe lume! Toate se întorc şi se tot întprc, iaca aşa, ca într-un cerc... Şi acu douăzeci şi cinci de ani. aici, în ceardac, şedea şi el — bietul părinte şi cu tata şi c'u mama —, după ce fugisem noi şi se zbătea si te blestema de ce i-ai făcut, cum îl blestemi tu acuma... Şi iaca, s-au întors lucrurile şi s-or întoarce mai departe! Şi-ai să-1 vezi intrînd iarăşi pe poarta casei, cum 1-ai mai văzut... Căci nu se schimbă nimic pe lume şi toate se întorc şi se tot întorc, iaca aşa, ca intr-un cerc fără capăt...
(înfrtnt şi moale, conu Grigore lasă capul in jos si cei doi bătrini, nemărginiţi şi trişti, ascultă departe tremur ui unei strune înttrziate, ori poate fără de somn.)
CONU GRIGORE (întoarce capul pricind undeva, afară): Nici la el nu s-a, stins lumina...
COANA SOFICA: Nu doarme, săracul! Nu crede că i-i uşor nici lui. Eu îi pricep amărăciunea. N*a avut drep-
150
ţaţe, dar la urma urmei cum ţineam şi noi morţiş s-o măritâm — eu cu contabilul, si tu cu Ionică — ţinea şi el s-o măritâm cu Răducu...
CONlî GRIGORE: Dar acum s-au schimbat lucrurile,
putea să se întoarcă şi el. COANA SOFICA: Poate nu ştie!
CONU GRIGORE: Ce să nu ştie?,. Nu 1-am văzut eu, acu O'săptămînă, vorbind cu învăţătorul cel nou?~Şi cum să nu fi aflat că Ionică s-a mutat în Cadrilater? Se poate?
COANA SOFICA: Asa-i! Că mi-a spus şi contabilul ista proaspăt, de la Federală, cînd a fost alaltăieri pe-aici, că s-a văzut cu părintele de multe ori. CONU GRIGORE: Nu-ţi spun eu? Şi slavă Domnului, ştie toată lumea că pe celălalt 1-au zvîrlit în Sighetul Marmaţiei, pungaşul dracului l COANA SOFICA: Ei! Doamne, şi tu, Grigore! De unde
şi pînă unde îl scoţi pungaş?
CONU GRIGORE: Dar nu-i mai lua acuma şi tu apărarea, că nu 1-or fi măturat ei de prea multă cinste! Ce mai nas am avut de mă împotriveam! Simţeam eu că nu-i el de obrazul nostru şi pace! COANA SOFICA: Simţeai! Vorba vine! Iţi căşunase ţie* să-ţi măriţi fata cu Ionică, ăsta a "ost tot buclucul! Şi dumnealui încalţe, ai văzut ruşinea ce ţi-a f acut-o: s-a mutat singurel, de parcă Olguţa i-ar fi fost pacoste pe cap. Feciorul de cîr^iumar, tot fecior de cîrciumar! CONU GRIGORE: Ce-i drept îi drept! Dar bine că s-a dus, că i-a fost plecatul cu noroc! învăţătorul ăsta nou e floare pe lingă el! Deştept, curăţel, îndrăzneţ... Cu el nu mori de foame! Acu pot zice şi eu că am pe cine să-mi las în loc, si să-mi mănînc pensioara liniştit. COANA SOFICA: Da! I-adevărat, bun băiat! CONU GRIGORE: Nu-i aşa? îi laşi ce ai mai scump pe x mînă şi nu ţi-i frică.
151
COANA SOFICA; Dar şi contabilul cel nou! Halal băiat!,..
Şi de familie bună...
CON U* GIUGORE: Da, i-adevărat, bun băiat! COANA SOFICA: Nu-i aşa? Şi meserie mănoasă..." CON U GRIGORE: Da, mănoasă; dar negustoria îi lucru
grosolan, bi'e Sofico! COANA SOFICA: Ei, Doamne iartă-mă, dar nu-i băcănie,
ii bancă... Lucru subţire...
CONLT GRIGORE: Nu Sofico, nu! Ca dăscălia nu-i! COANA SOFICA: Eh! Dăscălia! Dăscălia îi bună pentru holtei, nvi-pentru oameni însurat' Ş' Ci) copii] CON"U GRIGORE: -D-npoi bine. Sofico/ poţi să spui tu
că noi a in murit ele foame? GOANA SOFICA: Do murii n-am murit, dar nici în puf
n-arn trăit! CON U GRIGORE: D-apoi omul nu trăieşte numai pentru
puf, Sofico, mai trăieşte si pentru cinstea iui şi pentru
inima iui... COANA SOFICA: Cinstea fără bani, Grigore. nu se vede...
.că iacă, învăţătorul intră ici. în cotlonul ista. şi aici
moare. Dar contabilul azi îi la Federală, mîini-poi-
mîini contabil la Tecuci... Pe urină face o bancă şi
într-6 bună zi — că i meseria spornică — îl vezi cine
ştie ce om marc pe la Galaţi ori la Bucureşti! Parcă
alde conu lancu n-a făcut aşa? CONU GRIGORE: Ei si tu! Conu lancu! Apoi cotm lancu
nu s-a însurat cu fata mea, ci s-a însurat cu fata lui .boier Costache... Şi pe urmă. dacă-i vorba să.-mi las
fata să se ducă unde a înţărcat draeu copiii... COANA SOFICA: O las, de ce să n-o las, dacă-i spre binele ei... CONU GRIGORE: Apoi atunci dăm dreptate popii, cu
Răducu-al lui, lua-i-ar dracii pe-amindoi... COANA SOFICA: D-apoi nu te teme, că şi Rădueu a dat
bir cu fugiţii ca şi ceilalţi — parcă au fost vorbiţi.
CONU GRIGORE: D) zău. chiar aşa. Şi să nu mai vie
popa două luni pe la noi, din pricina lui? COANA SOFICA: Două luni... CONU GRIGORE: Două luni... Şi-aşa chef m-apucă uneori

. să joc un tabinet... COANA SOFICA: Da! S-a u prăfuit cărţile şi s-avi răvăşit
prin top.te colţurile... CONU GRIGORE: Eu ca eu. mă mai luam, dar el, cum
dracu de-a răbda L.. Şi c atu m uneori să-i ies înainte...
şi apuca pe altă uliţă, îndrăcit- popă! COANA SOFICA: Dar adică de ce nu te-ai dus tu o dată
la dinsui? (Corni Grişţore tace.) Zău, Grigore, du-te! CONU GRIGORE: El să'vie! Eu nu mă duc nici mort! COANA SOFICA: El îi supărat. CONU GRIGORE: Dar ce? Eu nu-s supărat? COANA SOFICA: Bine, bine, dar zici că ţi-a trecut! GONI' GIUGORE: Mi-a trecut.? Dar ferească Dumnezeu!
Ba acum mai al dracului îs supărat. COANA SOFICA: P-ăi adineauri...
CONU GRfGORE: Adineauri m-a apucat aşa... un dor... de un tabinet, în sfirşil, ani crescut laolaltă... Slăbiciuni... Dar acu mi-a m adus aminte... Tu nici nu-ţi închipui ce a fost în slure să-mi facă intr-o zi! Şi asta acu, încoace, după supărare....
COANA SOFICA: Ce?
CON C GRIGORE: Nu! Nu-ti mai s
u re a vie
că iar m i-a duc uasă-1 dracului!
toată noaptea-i
aminte si rni se
Nici să nu mai vie! (.}f ică pauză.)
COANA SOFICA: Şi lumina tot aprinsă!
CONU GRIGORE (potolit): Da! Da! în
aşa. De-o vreme încoace arde lumina ceea toată noap tea.
COANA SOFICA: O fi bolnav, Grigore!
CONU GRIGORE: -Te .pomeneşti! De duminică nu 1-am rnai zărit.
încoace

COANA SOFICA: Să ştii că i s-a întâmpla! ceva, săraciilî Du-te mîine, Grigore, să-1 vezi, las-o încolo de sujMirare şi... '
-CONU GRÎGORE: Ei! Ce mai vorbă! La supărare să m j
gîndesc eu acuma... Şi-i singur.
COANA SOFICA: Da zău, săracul, singur pe lume! CONU GRIGORE: Amărită viată.
COANA SOFICA: Tare amărîtă... Numai pe noi ne ave?>. CONU GRIGORE: Numai pe noi]'(Si după o clipă.) Adic<l,
ia spune, ce-ar fi dacă... m-aş duce acu...
SCENA 2 ACEIAŞI, PĂRINTELE ILIE urcă s< ările.
COANA SOFICA: Cine-o fi? (Părintele intră.)
CONU GRIGORE: El era! în sfirşit, te-a adus Dumnezeu, lua-te-qr dracu, rablă neagră în cerul gurii! Şi mă rog, cum îmi intri tu în ogradă, ca în ogorul lui tată-tău '•' Să fi stat acasă la tine, să prinzi mucegai, nu să mai îndrăzneşti să calci pragul casei mele!
COANA SOFICA: Grigore! Bre Grigore, dar astîmpără-tc!
CONU GRIGORE: Ce să mă astîmpăr, cucoană? Lasă-mă-n pace să-mi vărs năduful, că de două luni aştept să-mi vie apa la moară.
COANA SOFICA: Dar pricepe, Grigore...
PĂRINTELE ILIE: Lasă-1, cumătră, să spuie pînă o osteni...
CONU GRIGORE: D-apoi că nu ostenesc eu aşa de repede' Că astea n-au fost două luni astea... astea dou; veacuri au fost!...
PĂRINTELE ILIE: Aşa-i, Grigore, veacuri au fost! Şi
n-au fost numai pentru tine! CONU GRIGORE: Aşa! Ii fi avind pretenţia că au fost
şi pentru tine? Nu? De aceea mi-ai fugit şi ai sări!

gardul, cînd n-am mai putut şi am venit să ne împăcăm? De aceea? Hai? Cîine ai fost, nu prieten! Cline, nu prieten!
PĂRINTELE ILIE: Nici nu ţi-s prieten, Grigore!
CONU GRIGORE: Aşa? Atunci ce cauţi aici? Pleacă! M-auzi ce-ţi spun eu? Pleacă!
COANA SOFICA: Grigore!
GONU GRIGORE: Pe mine să mă laşi tu în pace! Eu nu-s muiere să mă topesc de dorul lui... Ducă-se! Să plece!... Să plece de tot şi să ma-1 mai văd, că-1 zvîrl pe scări şi dau drumul cîinilor din lanţ. Să plece! N-am, la urma urmei, nevoie de nimeni... De nimeni, aşa să ştii tu... Nici de tine... nici de tabinetul tău... (Furia >. ii dă în lacrimi, îl îneacă şi cum,nu mai ştie ce să mai zică, iese.)
SCENA 3 PĂRINTELE ILIE, COANA SOFICA
)ANA SOFICA (care a simţit cită durere s-a destins sub naiva izbucnire a lui conuGrigore, stă podidită de lacrimi şi se tingnie încetişor): Iaca, aşa-i de două luni încoace. Parcă nu mai este cum a fost. Se înfurie de te miri ce şi acu zice una, acu alta... Şi-a pierdut cumpătul de tot... Tare 1-a durut, părinte! Nu se cuvenea să vîri aşa cuţit în inima noastră... Eu m-am făcut posacă — el a slăbit...
PĂRINTELE ILIE: Nici mie nu mi-a mers mai bine!
GOANA SOFICA: Văd. Te-âi tras la faţă — toată noaptea lampa ţi-i aprinsă...
PĂRINTELE ILIE: M-a ajiftis vorba Scripturii, cumătră:
„Vai şi vai zic culcîndu-mă şi sculîndu:mă şi în sfîrşit
: ostenesc şezînd..." Dar toate-s trecătoare ca iarba cîmpu-
lui şi ca apa izvorului... Şi europenele grele îs şi ele